

INFORME 28/2015

HOSPITAL
COMARCAL
DEL BAIX
LLOBREGAT
RESOLUCIÓ 938/X
DEL PARLAMENT

SINDICATURA
DE COMPTES
DE CATALUNYA

INFORME 28/2015

**HOSPITAL
COMARCAL
DEL BAIX
LLOBREGAT**
RESOLUCIÓ 938/X
DEL PARLAMENT

Edició: gener de 2016

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
Fax +34 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

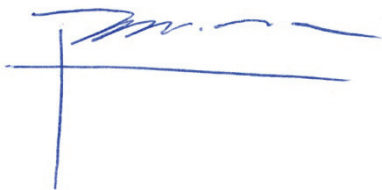
MANEL RODRÍGUEZ TIÓ, secretari general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

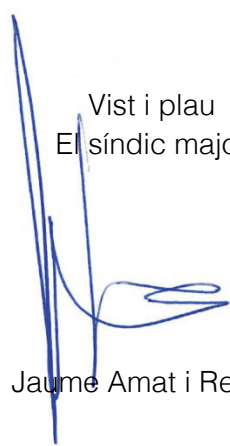
Que a Barcelona, el dia 15 de desembre del 2015, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l. Sr. Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Sr. Andreu Morillas Antolín, Sr. Jordi Pons i Novell, H. Sr. Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom, Sra. Maria Àngels Servat i Pàmies, Sra. Emma Balseiro Carreiras i Sr. Miquel Salazar Canalda, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Sr. Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Sr. Andreu Morillas Antolín, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe 28/2015, relatiu a l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat, Resolució 938/X del Parlament, amb un vot particular sobre la seva fonamentació, del síndic Sr. Jordi Pons i Novell, el qual figura al final de l'informe.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 22 de gener de 2016

Vist i plau
El síndic major

Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	8
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. OBJECTE I ABAST	9
1.2. METODOLOGIA I LIMITACIONS	9
1.3. INFORMACIÓ OBJECTE D'EXAMEN	9
2. ANTECEDENTS	10
2.1. CONSORCI SANITARI INTEGRAL	10
2.1.1. Creació i objecte.....	10
2.1.2. Estructura organitzativa.....	11
2.1.3. Activitat i recursos estructurals i humans	15
2.2. EL TERRENY	16
2.3. SANITAT INTEGRAL DEL BAIX LLOBREGAT, SLU	17
2.4. CONTRACTACIÓ DEL CONCURS D'IDEES I POSTERIOR REDACCIONS DELS PROJECTES BÀSICS I EXECUTIUS DE L'HOSPITAL COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT.....	20
2.5. CONTRACTACIÓ DE LA CONSTRUCCIÓ DEL NOU HOSPITAL COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT	23
3. FISCALITZACIÓ REALITZADA	30
3.1. EXECUCIÓ I FINALITZACIÓ DE LES OBRES.....	30
3.2. COST I PAGAMENT DE LES OBRES DE CONSTRUCCIÓ DE L'HOSPITAL	32
4. CONCLUSIONS	34
5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	38
5.1. AL·LEGACIONS REBUDES	39
5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS.....	53
6. VOT PARTICULAR DEL SÍNDIC SR. JORDI PONS I NOVELL.....	54

ABREVIACIONS

AISSSA	Assistència Integral Sanitària i Social, SAU
CatSalut	Servei Català de la Salut
CSI	Consorci Sanitari Integral
ICS	Institut Català de la Salut
LCAP	Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques, aprovat mitjançant el Reial decret legislatiu 2/2000, del 16 de juny
PEM	Pressupost d'execució material
SIBLL	Sanitat Integral del Baix Llobregat, SLU

1. INTRODUCCIÓ

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan de fiscalització del sector públic de Catalunya, emet aquest informe arran de les funcions que li són encomanades per la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes.

Aquesta fiscalització té l'origen en la Resolució 938/X del Parlament de Catalunya (BOPC núm. 500/2015, de 23 de febrer), que estableix el següent:

3. El Parlament de Catalunya encomana a la Sindicatura de Comptes completar l'Informe de fiscalització 22/2014 en allò referent a les obres de construcció de l'hospital comarcal del Baix Llobregat Moisès Broggi, especialment amb relació a les irregularitats detectades per la Sindicatura de Comptes, en l'Informe de fiscalització 29/2009, en l'augment del preu del contracte d'obra sense cap justificació i en la inclusió d'interessos intercalars, que era contrària al plec de clàusules administratives, i també si del pagament de les dites quantitats no justificades se'n pot derivar una responsabilitat comptable.

1.1. OBJECTE I ABAST

D'acord amb la Resolució 938/X, l'objecte d'aquest informe és la fiscalització del cost final de les obres de construcció de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat, Moisès Broggi, i del seu pagament. El període analitzat ha estat, per tant, des de la finalització del projecte constructiu, el mes de desembre del 2009, fins al març del 2015.

1.2. METODOLOGIA I LIMITACIONS

El treball de fiscalització s'ha desenvolupat d'acord amb els principis i normes d'auditoria aplicables al sector públic i ha inclòs totes aquelles proves i procediments d'auditoria que s'han considerat necessaris per obtenir evidències que permetessin manifestar les conclusions d'aquest informe.

El treball de fiscalització s'ha realitzat sense limitacions.

1.3. INFORMACIÓ OBJECTE D'EXAMEN

La informació objecte d'examen ha estat la corresponent a la finalització de l'obra de construcció de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat (Hospital Moisès Broggi de Sant Joan Despí) i als acords signats entre el CSI i el CatSalut per al finançament de l'obra i els cobraments i pagaments efectuats amb les aportacions de fons.

2. ANTECEDENTS

L'informe de la Sindicatura 29/2009 va analitzar, en l'apartat 2.4.1, la contractació de la construcció i posada en funcionament del nou Hospital Comarcal del Baix Llobregat a Sant Joan Despí. A continuació es presenten de forma resumida les principals consideracions i observacions que conté l'informe de fiscalització esmentat, a les quals, quan ha estat necessari, s'han incorporat noves dades o informacions actualitzades, obtingudes durant el treball d'aquest nou informe de fiscalització.

2.1. CONSORCI SANITARI INTEGRAL

2.1.1. Creació i objecte

El Consorci Sanitari Integral (CSI) és una entitat jurídica pública, de caràcter associatiu, dotada de personalitat jurídica plena i independent de la dels seus membres.

Tal com s'explica en l'Informe 29/2009, relatiu al Consorci Sanitari Integral, exercici 2007, el Consorci va ser creat mitjançant el Decret 240/1991 de la Generalitat de Catalunya com a Consorci per a la Gestió de l'Hospital de la Creu Roja de l'Hospitalet de Llobregat.

L'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya del 5 de novembre del 2002 aprovà el canvi de nom del Consorci Sanitari de la Creu Roja de Catalunya pel de Consorci Sanitari Integral, i donà una nova redacció als Estatuts per adaptar-los a una progressiva disminució de la participació de la Creu Roja.

L'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya de 27 d'abril del 2004 va aprovar una nova redacció dels Estatuts del CSI per adaptar-los a la incorporació del Consell Comarcal del Baix Llobregat, de l'Ajuntament de Sant Joan Despí i de l'Institut Català de la Salut al Consorci com a noves entitats. El 25 de gener del 2005, el Consell Rector del CSI va aprovar admetre l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat com a nova entitat integrant del Consorci i va modificar de nou els Estatuts amb la finalitat d'adaptar-los a la incorporació del nou soci.

Els Estatuts del CSI vigents a la data de realització d'aquest informe (maig 2015) són els aprovats per l'Acord de Govern del 17 de maig del 2005 i publicats en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* mitjançant la Resolució SLT/1770/2005, del 18 de maig.

Segons l'article segon d'aquests Estatuts, l'objectiu i les finalitats del CSI són l'execució d'activitats hospitalàries, assistencials, preventives, rehabilitadores, docents i d'investigació. En el si del CSI, les entitats consorciades han de treballar conjuntament en la planificació, l'ordenació, l'avaluació i la coordinació dels centres, serveis i establiments de

salut pública i d'atenció sanitària, sociosanitària i social, de responsabilitat pública, que desenvolupen, totalment o parcialment, la seva activitat dins dels respectius àmbits competencials.

2.1.2. Estructura organitzativa

El govern del CSI correspon als òrgans establerts en el capítol 2 dels Estatuts: el Consell Rector, la Presidència, la Vicepresidència, el conseller delegat o consellera delegada, la Direcció General i les comissions de seguiment.

El Consell Rector és l'òrgan de govern superior del CSI. Està format per setze membres nomenats per una durada de quatre anys i substituïts lliurement per les entitats consorciades. La seva composició és la següent:

- Deu representats del Servei Català de la Salut (CatSalut)
- Dos representats de l'Institut Català de la Salut (ICS)
- Un representant de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
- Un representant de l'Ajuntament de Sant Joan Despí
- Un representant del Consell Comarcal del Baix Llobregat
- Un representant de la Creu Roja

La Generalitat de Catalunya té la posició dominant en el Consell Rector del CSI mitjançant el CatSalut i l'ICS. Tanmateix, el CatSalut va decidir que a partir de l'any 2011 no cobriria quatre places de les que té assignades dins el Consell.

Al Consell Rector li correspon, entre altres funcions, l'orientació general de les activitats del Consorci dins dels objectius estatutaris i la consegüent aprovació d'un pla general i plans pluriennals d'actuació; l'aprovació del pla d'inversions i els projectes d'obres, d'instal·lacions i de serveis, i l'aprovació de les condicions generals d'accés als llocs de treball i règim de prestació de funcions, plantilles, remuneracions i convenis col·lectius. També li correspon aprovar els comptes anuals i la Liquidació del pressupost anual.

Correspon al president o presidenta del CSI, entre altres funcions, representar institucionalment el Consorci, supervisar les seves activitats, elevar al Consell Rector el projecte de pressupost anual i les seves modificacions per a la seva aprovació i formular la proposta de reglament de règim interior.

El vicepresident o vicepresidenta del CSI té, entre altres funcions, suplir el president o presidenta i assumir les seves funcions en casos de vacant, absència o malaltia.

Les persones que ocupen la Presidència i la Vicepresidència del Consell Rector són designades pel CatSalut d'entre els membres del Consell Rector.

El Consell Rector del CSI, des del mes de novembre del 2002, data des de la qual l'entitat existeix amb l'actual nom, fins al maig del 2015, va estar format per les persones següents:

President o presidenta:

Carles Constante i Beitia (CatSalut, fins a l'abril del 2004)

Celestino Corbacho Chaves (Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, des del juliol del 2005 fins al 16 de juny del 2008)

Núria Marín i Martínez (Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, des del 16 de juny del 2008 fins al 13 de juliol del 2011)

Joaquim Serrahima Viladevall (CatSalut, des del 13 de juliol del 2011)

Vicepresident o vicepresidenta:

Marta Corachan i Cuyàs (Creu Roja Espanyola, fins al març del 2003)

Eduard Alonso i Palacios (Ajuntament de Sant Joan Despí, des del maig del 2004 fins al 6 de juny del 2006)

Antonio Poveda i Zapata (Ajuntament de Sant Joan Despí, des del 6 de juny del 2006 fins al 13 de juliol del 2011)

Carles Constante i Beitia (CatSalut, des del 13 de juliol del 2011 fins al 9 de setembre del 2013)

Joan Maria Roig Grau (CatSalut, des del 9 de setembre del 2013 fins al 3 d'octubre del 2014)

Marta Álvarez Daroca (CatSalut, des del 3 d'octubre del 2014)

Conseller delegat o consellera delegada:

Josep Fité i Benet (CatSalut, fins al 5 d'octubre del 2010)

Mònica Almiñana i Riqué (CatSalut, des del 5 d'octubre del 2010 fins al 30 de març del 2011)

Vocals:

Pel CatSalut:

Antoni Salvà i Casanovas (fins a l'agost del 2003)

Joan Cuscó i Pascual (fins a l'abril del 2004)

Francesc Xavier Niño i Núñez (fins al 5 d'octubre del 2010)

Genís Garcia Lorente (des del juliol del 2002 fins a l'abril del 2004)

Jordi Teruel Boladeras (des del juliol del 2002 fins al 15 d'octubre del 2007)

José Vicente Muñoz i Gómez (des del maig del 2004 fins al 5 d'octubre del 2010)

Pere Montserrat i Ollé (des del maig del 2004 fins al 31 de desembre del 2013)
Felip Burgos i Rincón (des del juliol del 2005 fins al 5 d'octubre del 2010)
Josep Maria Pons i Berengueras (des del juliol del 2005 fins al 5 d'octubre del 2010)
Adolf Cabruja i Martínez (des del 15 d'octubre del 2007 fins al 5 d'octubre del 2010)
Aleix Carrió i Millà (des del 15 d'octubre del 2007 fins al 5 d'octubre del 2010)
Mònica Almiñana i Riqué (des del 15 d'octubre del 2007 fins al 13 d'octubre del 2010)
Isabel de Diego i Levy-Picard (des del 15 d'octubre del 2007)
Francesc Guifreu Jové (des del 5 d'octubre del 2010 fins al 2 de març del 2011)
Alba Benaque Vidal (des del 5 d'octubre del 2010 fins al 2 de març del 2011)
Clemente Murillo Benítez (des del 5 d'octubre del 2010 fins al 2 de març del 2011)
Maria Mercè Perea Conillas (des del 5 d'octubre del 2010 fins al 2 de març del 2011)
Maria Dolors Fernández Bosch (des del 5 d'octubre del 2010 fins al 2 de març del 2011)
Belén García Criado (des del 5 d'octubre del 2010 fins al 2 de març del 2011)
Marta Álvarez Daroca (des del 5 d'octubre del 2010 fins al 3 d'octubre del 2014)
Joaquim Esperalba Iglesias (des del 2 de març del 2011 fins al 13 de juliol del 2011)
Joaquim Serrahima Viladevall (des del 2 de març del 2011 fins al 13 de juliol del 2011)
Jaume Sellarés Sallas (des del 2 de març del 2011)

Per l'Institut Català de la Salut:

Maria Assumpció Benito i Vives (des del setembre del 2003 fins a l'abril del 2004)
Elisabeth Turú i Santigosa (des del setembre del 2003 fins a l'abril del 2004)
Ramon Morera i Castell (des de l'abril del 2004 fins al 16 de març del 2007)
Raimon Belenes i Juárez (des de l'abril del 2004 fins al 16 de març del 2007)
Francesc José Maria Sánchez (des del 16 de març del 2007 fins al 14 de novembre del 2008)
Clara Pujol Ribó (des del 16 de març del 2007 fins al 14 de novembre del 2008)
Carme Riera i Minguet (des del 14 de novembre del 2008 fins al 21 de març del 2011)
Xavier Corbella i Virós (des del 14 de novembre del 2008 fins al 7 d'octubre del 2010 i des del 21 de març del 2011 fins al 17 d'octubre del 2012)
Montserrat Figuerola i Batista (des del 7 d'octubre del 2010 fins al 21 de març del 2011)
José Antonio Pujante Conesa (des del 21 de març del 2011)
Alfredo Garcia Diaz (des del 17 d'octubre del 2012 fins al 12 de setembre del 2013)
Carles Constante i Beitia (des del 12 de setembre del 2013)

Per la Creu Roja Espanyola:

Luis R. Viñas i Reixach (fins al març del 2003)
Carmen Martín Muñoz (fins al març del 2003)
Joan Badia i Valls (fins al 7 de febrer del 2006)
Josep Marquès i Baró (des del 7 de febrer del 2006)

Per l'Ajuntament de Sant Joan Despí:

Eduardo Alonso i Palacios (des del setembre del 2003 fins al novembre del 2003)
Antonio Poveda i Zapata (des del 13 de juliol del 2011)

Pel Consell Comarcal del Baix Llobregat:

Rosa Boladeras i Serraviñals (des del setembre del 2003 fins a l'abril del 2004 i des del 17 de setembre del 2007 fins al 24 de novembre del 2011)
Anna Hernández i Bonancia (des del maig del 2004 fins al 17 de setembre del 2007)
Joaquim Balsera i García (des del 24 de novembre del 2011 fins al 10 de novembre del 2014)
Josep Perpinyà i Palau (des del 10 de novembre del 2014)

Per l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat:

Núria Marín Martínez (des del 13 de juliol del 2011)

Fins al maig del 2003, el càrrec de secretari del Consell va estar ocupat per Gemma Capdevila i Ponce. Des del mes de juliol del 2003, el secretari del Consell Rector és Jaume Olària i Sagrera.

El conseller delegat o consellera delegada té, entre d'altres, les funcions de representar administrativament el Consorci; proposar al Consell Rector els programes, les estratègies i els plans pluriennals d'actuació; elaborar la proposta de pressupost, d'acord amb els plans d'actuació aprovats; executar el pla d'inversions; exercir les facultats de contractació en matèria d'obres, instal·lacions, serveis i subministraments; presentar anualment al Consell Rector el Balanç de situació i la Memòria de l'exercici, i, d'acord amb els criteris del Consell Rector, contractar, sancionar, separar o rescindir les relacions de treball amb el personal i fixar-ne les remuneracions.

El director o directora general pot exercir per delegació del conseller delegat o consellera delegada, entre d'altres, les funcions següents: representar administrativament el Consorci; elaborar la proposta de pressupost; executar el pla d'inversions; d'acord amb els criteris del Consell Rector, contractar, sancionar, separar o rescindir les relacions de treball amb el personal i fixar-ne les remuneracions, i exercir les facultats de contractació en matèria d'obres, instal·lacions, serveis i subministraments.

A partir del mes d'abril de l'exercici 2011, el càrrec de conseller delegat, juntament amb el de director general, ocupat des de l'any 2000 per Santiago Nofuentes Pérez, van quedar vacants i, d'acord amb el nou organigrama del 13 d'abril del 2011, les seves funcions les va assumir el gerent, Miquel Arrufat Vila, com a màxim òrgan executiu del CSI, tot i que els Estatuts de l'entitat no inclouen la figura del gerent dins els òrgans de govern.

Fins a l'any 2010, el CSI participava en el 100% de les societats mercantils Assistència Integral Sanitària i Social, SAU (AISSSA) i Sanitat Integral del Baix Llobregat, SLU (SIBLL). Durant l'exercici 2010, aquestes dues societats es van dissoldre i els seus actius i passius es van integrar a la comptabilitat del CSI.

L'objecte social de la societat AISSSA era la prestació de serveis d'atenció sanitària i social. Aquesta societat realitzava la totalitat de la seva activitat per al CSI, d'on procedien tots els seus ingressos.

El 2 de desembre del 2009, el Consell Rector del CSI va acordar dissoldre i liquidar AISSSA. El 5 de gener del 2010 el CSI va rebre l'autorització del Govern de la Generalitat i s'atorgà al CSI l'haver social que va resultar de la liquidació.

Pel que fa a l'objecte social i evolució de la societat SIBLL vegeu l'apartat 2.3 de l'informe.

2.1.3. Activitat i recursos estructurals i humans

El CSI comprèn un conjunt de centres assistencials dels municipis de Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Feliu de Llobregat i Cornellà de Llobregat.

El CSI gestiona els centres següents:

- Hospital Moisès Broggi de Sant Joan Despí (Hospital Comarcal del Baix Llobregat)
- Hospital Dos de Maig de Barcelona
- Hospital General de l'Hospitalet de Llobregat
- Hospital Sociosanitari, ubicat dins de l'Hospital General de l'Hospitalet de Llobregat
- Residència Collblanc Companys Socials de l'Hospitalet de Llobregat
- Residència "Francisco Padilla" de l'Hospitalet de Llobregat
- Centre d'Assistència Primària Sagrada Família de Barcelona
- Centre d'Assistència Primària Collblanc de l'Hospitalet de Llobregat
- Centre d'Assistència Primària La Torrassa de l'Hospitalet de Llobregat
- Centre d'Atenció Especialitzada Ronda La Torrassa, de l'Hospitalet de Llobregat
- Centre d'Atenció Especialitzada Sant Feliu de Llobregat
- Centre d'Atenció Especialitzada Cornellà de Llobregat
- Centre de Rehabilitació ubicat a l'Hospital General de l'Hospitalet de Llobregat
- Centre de Rehabilitació Font Santa de l'Hospitalet de Llobregat

A més, el CSI presta els serveis d'acció comunitària i salut pública i d'atenció a domicili de l'Hospitalet de Llobregat.

L'Hospital de Sant Joan Despí Moisès Broggi es va posar en marxa el febrer del 2010. Dóna servei a més de 300.000 habitants d'onze municipis del Baix Llobregat i té una superfície de 46.128 m².

Segons les Memòries d'activitat del Consorci, l'activitat assistencial realitzada pel Consorci en l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat Moisès Broggi durant els anys 2010-2014 va ser la següent:

Quadre 1. Activitat assistencial durant els anys 2010-2014

Activitat assistencial	2010	2011	2012	2013	2014
Altes hospitalització d'aguts	14.546	17.733	17.395	17.520	18.888
Urgències	41.903	55.639	59.638	62.021	62.915
Consultes externes, visites	207.340	291.411	299.598	299.202	305.561
Intervencions quirúrgiques*	13.630	16.237	15.932	9.016	10.052
Hospital de dia: sessions	8.930	15.865	25.508	32.027	33.418
Nombre mitjà de llits d'aguts	247	220	329	378	380
Treballadors a jornada completa	795	979	1.009	1.107	1.160

Font: Memòria del Consorci Sanitari Integral dels exercicis 2010 al 2012 i informació dels exercicis 2013 i 2014 facilitada pel CSI.

* A partir de l'exercici 2013 es va reorganitzar l'activitat assistencial del Consorci Sanitari Integral, fet que provoca que, a partir d'aquell any, les dades sobre el nombre d'intervencions quirúrgiques no siguin comparables amb les dels exercicis anteriors, atès que la cirurgia major ambulatoria (patologia simple) es va concentrar en l'Hospital General de l'Hospitalet i la cirurgia complexa a l'Hospital del Baix Llobregat Moisès Broggi, i abans, els dos hospitals realitzaven els dos tipus de cirurgia.

2.2. EL TERRENY

L'any 1999, el Departament de Sanitat i Seguretat Social va emetre un informe on es recomanava la construcció d'un hospital comarcal de dimensió mitjana amb una oferta important de serveis ambulatoris a la comarca del Baix Llobregat.

El Consell Rector del Consorci Sanitari Integral del 26 de novembre del 2002 va acordar adquirir a l'Institut Català del Sol (INCASOL) una parcel·la de terreny no edificat de 34.574,4 m², ubicada al municipi de Sant Joan Despí, per 2,40 M€, IVA inclòs, per construir-hi el nou Hospital Comarcal del Baix Llobregat. Aquesta adquisició es va materialitzar el 18 de febrer del 2003, mitjançant l'escriptura de compravenda, formalitzada davant de notari, on consta que el pagament es va fer mitjançant un xec bancari, per la totalitat de l'import, a favor de l'INCASOL.

Per al finançament d'aquesta adquisició i per finançar la construcció d'unes noves instal·lacions a l'Hospital de la Creu Roja de l'Hospitalet de Llobregat, la Comissió de Govern per a Assumptes Econòmics del 14 de gener del 2003 va autoritzar el Servei Català de la Salut (CatSalut) a fer aportacions de capital de caràcter pluriennal durant el període comprès entre els anys 2003 i 2012, per 0,36 M€ anuals.

El mes de juliol del 2003, el solar adquirit pel CSI va ser valorat per una empresa independent de valoracions, peritatges i taxacions, que va determinar que el valor del solar en aquella data era de 7,49 M€. Durant l'exercici 2004, el CSI va modificar en el seu balanç el valor comptable d'aquest actiu per aquesta quantitat.

2.3. SANITAT INTEGRAL DEL BAIX LLOBREGAT, SLU

L'Acord de Govern de la Generalitat del 10 de juny del 2003 va autoritzar el CSI a constituir una empresa pública sota la forma de societat limitada unipersonal amb la denominació de Sanitat Integral del Baix Llobregat, SLU (SIBLL), perquè prestés assistència hospitalària integrada, assistència especialitzada i atenció sanitària, sociosanitària i social, amb un capital social fundacional de 61.000,00 €, subscrit i desemborsat íntegrament pel CSI. La nova societat es va constituir davant de notari el 8 de juliol del 2003.

El Consell Rector del CSI del 30 de setembre del 2003 va acordar ampliar el capital social de la societat SIBLL amb l'aportació a aquesta societat del solar ubicat a Sant Joan Despí. Tanmateix, aquesta ampliació de capital no es va produir fins al 30 de juliol del 2004 i pel valor de 7,49 M€.

D'acord amb els seus Estatuts, els òrgans de SIBLL eren la Junta General de socis, el Consell d'Administració i el director o directora general.

El Consell Rector del CSI assumia les funcions de la Junta General de socis, que entre altres eren les següents: la censura de la gestió social, l'aprovació dels comptes anuals i l'aplicació del resultat; el nomenament, la renovació, la ratificació, la separació i la destitució dels membres del Consell d'Administració; la fixació de les remuneracions del càrrec de conseller delegat o consellera delegada; la modificació dels Estatuts de la societat; l'augment o disminució del capital social, i l'acord de la fusió, transformació i dissolució de la societat.

El càrrec de president o presidenta i el de secretari o secretària de la Junta General corresponien a les persones que ocupaven aquests càrrecs en el Consell Rector del CSI.

El Consell d'Administració tenia les funcions de representació, direcció, gestió, administració i execució de la societat i estava format per un mínim de tres i un màxim de dotze vocals, designats per la Junta General, nomenats per un període de quatre anys, reno-

vables indefinidament. El Consell elegia el president o presidenta entre els seus membres i un secretari o secretària, que podia ser una persona aliena al Consell.

Al Consell d'Administració li corresponia nomenar el director o directora general de la societat, a proposta del seu president o presidenta. Durant l'existència de la societat, els membres del Consell d'Administració van ser els següents:

President:

Carles Constante i Beitia (CatSalut, des del 8 de juliol del 2003 fins al 21 d'abril del 2004)

Eduardo Alonso i Palacios (Ajuntament de Sant Joan Despí, des del 25 d'abril del 2005 fins al 6 de juny del 2006)

Antonio Poveda i Zapata (Ajuntament de Sant Joan Despí, des del 6 de juny del 2006 fins a la dissolució de la societat)

Vicepresident o vicepresidenta:

Eduard Alonso i Palacios (Ajuntament de Sant Joan Despí, des del 21 d'abril del 2004 fins al 25 d'abril del 2005)

Celestino Corbacho i Chaves (Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, des del 25 d'abril del 2005 fins al 3 de juliol del 2008)

Núria Marín i Martínez (Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, des del 3 de juliol del 2008 fins a la dissolució de la societat)

Conseller delegat:

Josep Fité i Benet (CatSalut, des del 21 d'abril del 2004 fins a la dissolució de la societat)

Vocals:

Pel CatSalut:

Antoni Salvà i Casanovas (des del 8 de juliol del 2003 fins a l'agost del 2003)

Genís Garcia Lorente (des del 8 de juliol del 2003 fins al 21 d'abril del 2004)

Jordi Teruel Boladeras (des del 8 de juliol del 2003 fins al 15 d'octubre del 2007)

Francesc Xavier Niño i Núñez (des del 8 de juliol del 2003 fins a la dissolució de la societat)

José Vicente Muñoz i Gómez (des del 21 d'abril del 2004 fins a la dissolució de la societat)

Pere Montserrat i Ollé (des del 21 d'abril del 2004 fins a la dissolució de la societat)

Felip Burgos i Rincón (des del 26 d'abril del 2005 fins a la dissolució de la societat)

Josep Maria Pons i Berengueras (des del 26 d'abril del 2005 fins a la dissolució de la societat)

Adolf Cabruja i Martínez (des del 15 d'octubre del 2007 fins al 3 de juliol del 2008)

Aleix Carrió i Millà (des del 15 d'octubre del 2007 fins al 3 de juliol del 2008)

Isabel de Diego i Levy-Picard (des del 15 d'octubre del 2007 fins a l'1 d'octubre del 2010)

Mònica Almiñana i Riqué (des del 15 d'octubre del 2007 fins a la dissolució de la societat)

Per l'Institut Català de la Salut:

Maria Assumpció Benito i Vives (des del 30 de setembre del 2003 fins al 21 d'abril del 2004)

Elisabeth Turú i Santigosa (des del 30 de setembre del 2003 fins al 21 d'abril del 2004)

Ramon Morera i Castell (des del 21 d'abril del 2004 fins al 22 de maig del 2007)

Raimon Belenes i Juárez (des del 21 d'abril del 2004 fins al 22 de maig del 2007)

Francesc José Maria Sánchez (des del 22 de maig del 2007 fins al 14 de novembre del 2008)

Clara Pujol Ribó (des del 22 de maig del 2007 fins al 14 de novembre del 2008)

Carme Riera i Minguet (des del 14 de novembre del 2008 fins a la dissolució de la societat)

Xavier Corbella i Virós (des del 14 de novembre del 2008 fins a la dissolució de la societat)

Per la Creu Roja Espanyola:

Joan Cuscó Pascual (des del 8 de juliol del 2003 fins al 21 d'abril del 2004)

Joan Badia i Valls (des del 26 de juliol del 2005 fins al 20 de setembre del 2005)

Josep Marquès i Baró (des del 24 de juliol del 2007 fins al 20 de novembre del 2007)

Per l'Ajuntament de Sant Joan Despí:

Eduardo Alonso i Palacios (des del 30 de setembre del 2003 fins al 21 d'abril del 2004)

Pel Consell Comarcal del Baix Llobregat:

Rosa Boladeras i Serraviñals (des del 30 de setembre del 2003 fins al 21 d'abril del 2004 i des del 17 de setembre del 2007 fins a la dissolució de la societat)

Anna Hernández i Bonancia (des del 21 d'abril del 2004 fins al 17 de setembre del 2007)

Des de la constitució de la societat fins a la seva dissolució, el secretari del Consell d'Administració va ser Jaume Olària i Sagrera. El Consell també va nomenar director general de la societat Santiago Nofuentes Pérez, que ho va ser fins a la dissolució de SIBLL.

SIBLL va ser l'empresa encarregada de licitar i dirigir la construcció del nou Hospital Comarcal del Baix Llobregat. Un cop construït l'hospital i posat a disposició del CSI, el Consorci havia de fer aportacions anuals a SIBLL perquè aquesta societat pogués fer front a les liquidacions periòdiques del finançament de l'obra.

L'1 de juny del 2010, el CSI va rebre l'autorització del Govern de la Generalitat per dissoldre la societat SIBLL. El 17 de novembre de 2010, la Junta General de socis va acordar la dissolució i liquidació de la societat, els saldos de liquidació de la qual es van incorporar al Balanç del CSI.

2.4. CONTRACTACIÓ DEL CONCURS D'IDEES I POSTERIOR REDACCIÓ DELS PROJECTES BÀSICS I EXECUTIUS DE L'HOSPITAL COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT

Durant el 2003, el CSI va tramitar el procés de licitació d'un concurs d'idees per al projecte de construcció del nou Hospital Comarcal del Baix Llobregat mitjançant un procediment obert amb intervenció de jurat, d'acord amb el que estableix l'article 216 del Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques, aprovat mitjançant el Reial decret legislatiu 2/2000, del 16 de juny (LCAP).

D'acord amb el Plec de bases del concurs d'idees, al guanyador se li adjudicava la redacció de l'avantprojecte i del projecte bàsic del nou Hospital, i també l'estudi de seguretat i de salut i el projecte de medi ambient. D'acord amb el Plec de prescripcions tècniques, el projecte havia d'incloure un aparcament annex a l'Hospital.

El pressupost d'obra previst en la convocatòria del concurs d'idees, que incloïa les obres de construcció de l'Hospital, les obres d'urbanització de l'espai, les obres de l'aparcament, els costos d'administració, el benefici industrial i l'IVA, era de 36,23 M€.

El 3 de juliol del 2003 es va resoldre el concurs d'idees a favor de l'equip d'arquitectes Brullet-Pineda. El contracte per a la redacció de l'avantprojecte i del projecte bàsic es va formalitzar el 12 de gener del 2004 entre SIBLL i l'empresa Brullet-Pineda Arquitectes, SL. El contracte estableix un període de realització de l'avantprojecte d'un mes des de la signatura del contracte, de dos mesos pel que fa al projecte bàsic, i de tres mesos pel que fa a l'estudi de seguretat i de salut i al projecte de medi ambient.

El punt quart del contracte estableix uns honoraris de 0,65 M€, IVA inclòs, per la redacció de l'avantprojecte i del projecte bàsic de l'Hospital; de 0,11 M€, IVA inclòs, per l'estudi de

seguretat i de salut i el projecte de medi ambient i també de 0,11 M€, IVA inclòs, per la redacció de l'avantprojecte i el projecte bàsic i per l'estudi de seguretat i de salut i el projecte de medi ambient del projecte d'aparcament. La suma d'aquests imports és de 0,87 M€.

El pressupost d'execució material (PEM) de les obres de construcció de l'Hospital, que incloïa el contracte amb el despatx d'arquitectes, era de 23,10 M€, de 0,51 M€ per a les obres d'urbanització i de 3,54 M€ per a la construcció de l'aparcament. A aquests preus cal aplicar-hi el 19% de despeses generals i benefici industrial, i sobre el total, el 16% de l'IVA, que dona un pressupost d'execució de contracte de 37,47 M€, quantitat que supera el pressupost inicial en 1,24 M€.

L'1 d'octubre del 2004, SIBLL va contractar, sense procediment de licitació, a la mateixa societat d'arquitectes, la redacció del projecte executiu de les obres de l'Hospital. L'adjudicació directa es va fer adduint urgència en la contractació de la redacció del projecte atès que l'Hospital havia d'estar operatiu a l'inici de l'any 2008. L'import dels honoraris del contracte es va fixar en 0,66 M€, IVA inclòs, per a la redacció del projecte executiu de l'Hospital i de 0,11 M€ per a la redacció del projecte de l'aparcament. D'acord amb els contractes, l'empresa adjudicatària de les obres de construcció es feia càrrec dels honoraris de la redacció dels projectes de l'aparcament.

La data estipulada en la clàusula tercera del contracte per a l'entrega del projecte executiu degudament visat era el 15 de febrer del 2005. En cas d'incompliment per causes imputables a l'empresa adjudicatària, SIBLL podia resoldre el contracte o bé imposar les sancions que s'hi establien. En aquest sentit, el 7 de març del 2005, SIBLL va enviar una carta als arquitectes en la qual se'ls recordava que mancava completar el lliurament de la documentació del projecte executiu.

El 16 de gener del 2007, SIBLL va signar un nou contracte de prestació de serveis, sense cap procediment d'adjudicació, amb el mateix despatx d'arquitectes, per a la redacció de les modificacions necessàries en els projectes arquitectònics bàsic i executiu, l'estudi de seguretat i salut i l'estudi mediambiental, derivades de la decisió d'ampliar el nou Hospital, com a conseqüència de la revisió del Pla funcional de l'Hospital feta per part de la Regió Sanitària de Barcelona i la Direcció General de Planificació i Avaluació del Departament de Salut.

La data límit per al lliurament del projecte bàsic, l'estudi mediambiental i l'estudi de seguretat i salut, degudament visats, es va fixar que fos el 30 de gener del 2007 i per al del projecte executiu, el 15 de febrer del 2007. L'incompliment dels terminis podia donar lloc a la resolució parcial del contracte o a l'aplicació de sancions econòmiques per dia d'incompliment. El preu d'execució material màxim fixat de l'obra era de 51,59 M€ i els honoraris convinguts d'1,30 M€ (IVA inclòs).

Els pagaments efectuats per SIBLL al despatx d'arquitectes pels treballs contractats van ser de 2,84 M€, d'acord amb el desglossament següent:

Quadre 2. Relació de les factures presentades i pagades al despatx d'arquitectes

Concepte	Data de la factura	Data del pagament	Import
10% Provisió de fons s/contracte 12.1.2004 (s'aplica la retenció del 4% de la garantia)	04.02.2004	04.02.2004	45.566,13
40% Lliurament de l'avantprojecte s/contracte 12.1.2004	16.02.2004	06.05.2004	303.774,26
50% Lliurament del projecte bàsic s/contracte 12.1.2004	04.11.2004	09.11.2004	379.717,82
Retorn de la garantia del contracte signat el 12.1.2004	04.11.2004	09.11.2004	30.377,43
Avantprojecte i projecte bàsic aparcament s/contracte 12.1.2004	17.01.2005	31.03.2005	113.931,28
Total pagat pel contracte signat el 12.1.2004			873.366,92
10% Provisió de fons redacció projecte executiu s/contracte 1.10.2004 (s'aplica la retenció del 4% de la garantia definitiva)	20.12.2004	17.12.2004	35.350,03
90% Lliurament del projecte executiu s/contracte 1.10.2004; 1r pagament	07.10.2005	31.10.2005	418.950,00
90% Lliurament del projecte executiu s/contracte 1.10.2004; 2n pagament	07.10.2005	29.05.2006	179.549,99
Retorn de la garantia del contracte signat l'1.10.2004	15.03.2005	30.08.2007	31.149,87
Total pagat pel contracte signat l'1.10.2004			664.999,89
Total pagat pel contracte signat el 16.1.2007 per les modificacions dels projectes arquitectònics bàsics i executius	07.04.2007	30.08.2007	1.297.396,72
Total pagat			2.835.763,53

Imports en euros.

Font: Documentació facilitada pel CSI.

D'acord amb els contractes signats amb l'adjudicatari de les obres de construcció de l'Hospital, els imports satisfets als arquitectes pels honoraris de la redacció dels projectes es van incorporar a l'import finançat per aquell adjudicatari. L'abonament d'aquests imports per part de l'empresa constructora es va fer d'acord amb els dos pagaments següents:

Quadre 3. Relació dels cobraments procedents de l'adjudicatari de les obres de l'Hospital

Concepte	Data de la factura	Data del cobrament	Import
Redacció de l'avantprojecte, projecte bàsic i executiu, estudi de seguretat i de salut i projecte mediambiental (contracte 1.10.2004)	29.07.2005	29.07.2005	1.538.366,97
Redacció modificació del projecte (contracte 16.1.2007)	26.06.2007	01.08.2007	1.297.396,72
Total cobrat			2.835.763,69

Imports en euros.

Font: Documentació facilitada pel CSI.

En relació amb aquest epígraf es fan les observacions següents:

a) Contractació del projecte executiu i modificacions del projecte del nou Hospital Comarcal del Baix Llobregat

L'1 d'octubre del 2004, SIBLL va contractar la redacció del projecte executiu per a la construcció del nou Hospital del Baix Llobregat al despatx d'arquitectes, per 0,66 M€, sense seguir els procediments de contractació establerts en la LCAP.

El 16 de gener del 2007, SIBLL va signar un nou contracte per a la redacció de les modificacions en el projecte arquitectònic bàsic i executiu vinculades a la decisió d'ampliació del nou Hospital amb la mateixa empresa, per 1,30 M€, sense seguir, tampoc, els procediments de contractació de la LCAP.

b) Entrega dels projectes contractats

La societat d'arquitectes va sobrepassar la data límit d'entrega del projecte executiu del 15 de febrer del 2005 que establia el contracte de l'1 d'octubre del 2004. D'altra banda, l'entrega del projecte executiu definitiu derivat del contracte del 16 de gener del 2007 es va realitzar amb vuit mesos de retard.

No obstant això, aquests incompliments dels terminis establerts en els contractes no van suposar que SIBLL apliqués cap de les sancions econòmiques previstes en els contractes.

2.5. CONTRACTACIÓ DE LA CONSTRUCCIÓ DEL NOU HOSPITAL COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT

SIBLL va publicar en el *Diari Oficial de la Unió Europea* l'1 de desembre del 2004 la licitació per procediment obert, en la modalitat de concurs, de les obres de construcció del nou Hospital Comarcal del Baix Llobregat.

D'acord amb el plec de clàusules administratives del concurs, l'objecte del contracte era la construcció de l'Hospital, el seu manteniment, les reposicions necessàries, el subministrament energètic de gas natural i electricitat i el d'aigua potable per un període de trenta anys. El contracte també incloïa la construcció i posterior explotació, durant trenta anys, per part del contractista, d'un aparcament en el recinte hospitalari.

El pressupost total màxim de la licitació era de 42,76 M€, IVA inclòs. Aquest preu incloïa el cost de les obres i les instal·lacions i el conjunt dels honoraris de redacció del projecte, els honoraris de la direcció facultativa i els costos de la seguretat i salut i del control de qualitat.

Les condicions de pagament de la licitació establien que l'adjudicatari financés tots els costos de construcció, inclosos els d'honoraris. L'amortització d'aquest deute es preveia

fer amb pagaments mensuals durant un període de trenta anys, a comptar des del sisè mes de la posada en funcionament de l'Hospital.

La garantia provisional es va establir en 0,60 M€ i en el mateix plec s'establia una garantia definitiva, independentment del preu d'adjudicació, d'1,50 M€.

El plec determinava l'1 de juny del 2005 com a data màxima per al començament de les obres, i el 30 de juny del 2007 per a la seva finalització. L'incompliment d'aquest termini per causes imputables al contractista implicaria la pèrdua de la totalitat de la garantia definitiva.

El plec de clàusules administratives particulars establia el preu màxim del servei de manteniment i reposició d'obres, instal·lacions i enjardinament, millorable a la baixa, de 0,62 M€ els deu primers anys, més l'increment de preus previst en la Llei de pressupostos generals de l'Estat, un cop transcorreguts dotze mesos a comptar des de l'1 de gener del 2008. A partir de l'onzè any s'aplicaria un increment respecte al preu vigent en aquell moment de 0,87 M€ anuals, més l'increment de preus previst en la Llei de pressupostos generals de l'Estat de cada any a partir del dotzè.

Com a contraprestació per la concessió de l'explotació de l'aparcament s'establia un cànon de 0,12 M€ anuals, revisable d'acord amb l'IPC un cop transcorregut el primer any de durada del contracte. El contractista podia proposar alternativament el pagament d'un cànon únic a satisfer a l'inici de la prestació del servei, de 2,87 M€, que s'havia d'abonar a SIBLL abans del 2 de gener del 2008.

L'obra, d'acord amb el plec de clàusules administratives particulars, passaria a formar part del patrimoni de SIBLL un cop finalitzada la construcció amb l'acta de recepció.

El plec regulava també la concessió optativa del servei de televisió i telefonia de les habitacions de l'Hospital per un període de trenta anys, el cost del qual havia de ser sufragat pels usuaris, i establia un cànon per la concessió de 17.926,39 € anuals, més l'increment de l'IPC a partir del segon any.

Al concurs s'hi va presentar un únic licitador format per un grup d'empreses: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, EMTE, SA, AGBAR Construcción, SA (ACSA) i TEYCO, SL. La proposta econòmica del grup empresarial establia una rebaixa en el cost de les obres del 0,5%, fet que situava el pressupost en 42,55 M€. El cost financer de la operació s'establia en l'euríbor (en la proposta es va referenciar en el 2,25%) més un diferencial de l'1%. D'altra banda, l'oferta també incorporava una rebaixa de l'1,0% en el primer tram del cost del manteniment i del 3,0% en el segon tram. L'oferta que finalment va valorar la mesa afegia un cost financer per interessos addicionals de 0,69 M€.

El Consell d'Administració de SIBLL va adjudicar el concurs a aquell grup licitador en la sessió del 30 de març del 2005. L'acord establia també que es facilitava el projecte exe-

cutiu de l'obra a l'adjudicatari perquè l'analitzés i perquè proposés, si ho considerava oportú, modificacions per raons qualitatives o funcionals en un termini màxim de trenta dies. Aquestes modificacions no podien suposar un increment de la proposta econòmica.

El 22 de juliol del 2005, el grup d'empreses adjudicatari del concurs va constituir la societat Sanibaix Construcció i Serveis, SA (Sanibaix), per formalitzar i executar el contracte.

El 29 de juliol del 2005 es va signar el contracte de construcció i finançament de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat i de prestació dels diferents serveis. En aquest contracte es modificava la data d'inici de les obres, que s'establia en el dia següent al de la seva formalització, però es mantenia la data d'acabament de les obres en el 30 de juny del 2007. L'acta de replanteig i d'inici de les obres és del dia 2 d'agost del 2005.

El contracte menciona que, com a conseqüència dels nous estudis realitzats sobre l'emplaçament exacte de l'Hospital, s'havien de realitzar treballs extraordinaris de cimentació i moviments de terra que incrementaven el cost de l'obra i modificaven el projecte executiu en 6,75 M€. En el contracte no hi consta explícitament el preu total, però s'esmenta que és el preu d'adjudicació més les modificacions del projecte que s'havien fet. Per tant, segons aquests càlculs, el preu del contracte era de 49,30 M€.

La clàusula quarta del contracte fixava en 0,22 M€ l'import de cadascuna de les mensualitats de l'amortització del finançament de l'obra. Així, doncs, el total dels pagaments a efectuar durant els trenta anys previstos, incloent-hi el cost financer, es va quantificar en 78,32 M€.

L'11 de juliol del 2006, l'Àrea de Patrimoni i Inversions del CatSalut va emetre un informe sobre la revisió del dimensionament del futur Hospital Comarcal com a conseqüència de l'evolució demogràfica esperada de la zona d'influència i d'una activitat assistencial major. Sota aquesta premissa, els arquitectes redactors del projecte van presentar el 14 de juliol del 2006 un estudi arquitectònic de la incidència del dimensionament de l'Hospital, on es plantejava una ampliació de l'obra de 9.967 m². L'impacte econòmic de l'ampliació es va estimar en 20,00 M€.

El 21 de desembre del 2006, un cop redactat el projecte arquitectònic executiu, SIBLL va signar un segon contracte amb la societat constructora Sanibaix que modificava diverses clàusules del contracte inicial del 29 de juliol del 2005. El nou contracte incorporava canvis substancials en la valoració econòmica dels diferents capítols de l'obra com a conseqüència del desenvolupament del projecte executiu. També es va acordar un endarreriment de la finalització de l'obra al 31 de desembre del 2007.

L'import final del contracte es va fixar en 56,24 M€. Aquest preu incorporava el canvi d'escomeses per 2,32 M€, un increment de 4,07 M€ per la modificació del projecte constructiu i

despeses pel nou contracte de control i supervisió de l'obra i per altres honoraris, per 0,56 M€.

D'acord amb les noves clàusules del contracte, l'amortització del finançament del cost de l'obra es faria amb tres-centes seixanta quotes mensuals de 0,29 M€, que sumaven un total de 105,25 M€.

El 10 de febrer del 2007, SIBLL i Sanibaix van signar un nou contracte que incorporava modificacions en el projecte arquitectònic sense que això impliqués un increment del preu total. Així, el pressupost d'execució del contracte (PEC) de l'Hospital es va reduir en 1,37 M€, que es van aplicar a l'increment dels honoraris de redacció del projecte i la direcció de l'obra.

El 15 de maig del 2007, un cop redactat el nou projecte executiu, es van reunir el CatSalut, el CSI, SIBLL, l'empresa d'arquitectura i representants de la societat constructora i es va determinar un nou PEM de construcció de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat. L'import de la construcció de l'Hospital, inclosos els honoraris professionals, es va quantificar en 80,13 M€, que representa un increment de 23,89 M€ respecte a l'anterior contracte. A més, l'acord afegeix unes despeses financeres per interessos intercalars, de 6,30 M€, i uns costos d'aturada de l'obra de 0,50 M€. El cost de l'Hospital es va quantificar en 87,00 M€, d'acord amb el desglossament següent:

Quadre 4. Cost de construcció de l'Hospital, segons l'acta de la reunió del 15 de maig del 2007

Concepte	Import
Total construcció pressupost d'execució material (PEM)	54.123.155,09
Despeses generals i benefici industrial 19,0%	10.283.399,47
IVA 16,0%	10.305.048,73
Total preu d'execució del contracte	74.711.603,28
Honoraris per projectes, direcció d'obra i control amb IVA	5.416.396,72
Total preu d'execució del contracte amb honoraris	80.128.000,00
Despesa financera més costos d'aturada amb IVA	6.800.000,00
Total amb despesa financera	86.928.000,00
Estudi de mobilitat	12.000,00
Trasllat estació transformadora	60.000,00
Total final	87.000.000,00

Imports en euros.

Font: Documentació facilitada pel CSI.

L'acta signada de la reunió establia que tots els acords que incloïa se supeditaven a l'aprovació per part del Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya del projecte d'ampliació de l'Hospital i de la dotació econòmica pressupostària necessària per fer viable el projecte.

Es va determinar que la data d'acabament de construcció de l'Hospital fos el 31 d'agost del 2009, i la data de finalització de l'amortització del finançament el 31 de desembre del 2039, i es va adequar l'import de la fiança definitiva al nou import del preu final.

L'acord també incloïa el cost anual de reposició a partir de l'onzè exercici, l'import del manteniment i el del subministrament energètic i de l'aigua, i va determinar l'import del cànon únic per la gestió i explotació de l'aparcament, de 2,87 M€, i de l'explotació de les televisions de les habitacions, de 0,43 M€.

El 23 d'octubre del 2007, el Govern de la Generalitat va prendre dos acords. El primer va deixar sense efecte l'Acord adoptat pel Govern el 30 de novembre del 2004 i autoritzava el Departament de Salut i el CatSalut a subscriure un nou conveni de col·laboració amb el CSI per a la construcció, equipament i posada en funcionament de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat, per un total de 108,90 M€. El segon Acord autoritzava el CatSalut a realitzar despeses amb càrrec a exercicis futurs, per un total de 225,73 M€, per finançar, mitjançant les aportacions de capital corresponents al CSI, durant un període de trenta anys, les inversions i el retorn de l'endeutament necessaris per a la construcció i per a l'equipament i posada en funcionament de l'Hospital, de 196,79 M€ i 28,94 M€, respectivament.

En aquest sentit, el 16 de novembre del 2007 el Departament de Salut, el CatSalut i el CSI van signar un nou conveni en què el CSI es comprometia a realitzar a càrrec seu, mitjançant SIBLL, les inversions necessàries per a la construcció, equipament i posada en funcionament de l'Hospital del Baix Llobregat a Sant Joan Despí, per un total de 108,90 M€, dels quals 87,00 M€ corresponien a l'obra i 21,90 M€ a les despeses d'equipament de l'Hospital¹, i on constava que el retorn de l'endeutament s'efectuaria en els termes de l'Acord de Govern esmentat. El punt tercer del conveni menciona que el desenvolupament de les obres s'havia d'ajustar al projecte executiu, redactat amb subjecció al pla funcional revisat i aprovat pel Departament de Salut, de data 3 de setembre del 2007.

El 14 de març del 2008, SIBLL i Sanibaix van signar un nou contracte en els termes descrits en els acords i conveni anteriors. En aquest document, a part del preu del contracte, s'establia la fiança en el 4% del preu del contracte; es feia una planificació mensual amb sis fites temporals per tal d'avaluar el grau d'assoliment previst en l'execució de les obres i instal·lacions; s'estipulaven penalitzacions econòmiques en cas que no es complissin les fites temporals per motius imputables a Sanibaix; es determinava que l'amortització del finançament es faria amb trenta-un pagaments anuals al final dels exercicis; es fixava el tipus d'interès de la operació de finançament en un tipus fix del 6% sobre el nominal, i es regulaven les condicions de la cessió de l'operació financera per part de Sanibaix.

1. El 19 de juny del 2009, SIBLL va formalitzar un préstec sindicat amb la Caixa i el Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, SA, per al finançament de l'equipament de l'Hospital. El 15 de novembre del 2010 el CSI va assumir el préstec perquè SIBLL va ser dissolta.

En aquest contracte Sanibaix garantia explícitament que el projecte executiu arquitectònic, en el moment de la signatura del contracte, estava adaptat a les xifres amb què se signava el contracte.

El dia 20 de març del 2008 el CSI, mitjançant un conveni, va instrumentar l'encàrrec de gestió a SIBLL de la construcció, finançament i explotació de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat.

En relació amb aquest epígraf, es fan les observacions següents:

a) Preu de contracte

El preu d'execució del primer contracte signat entre SIBLL i Sanibaix el 29 de juliol del 2005 va ser de 49,30 M€, superior en 6,75 M€ a l'import de l'adjudicació del contracte. Aquest import addicional correspon a una modificació introduïda en el projecte executiu.

La signatura del contracte per un import superior a l'establert en l'adjudicació va contravenir l'article 53 de la LCAP, que establia que els contractes es perfeïen mitjançant l'adjudicació. A més la clàusula 36.1 del Plec de bases de la licitació establia explícitament que les propostes de modificació del projecte executiu abans de la formalització del contracte en cap cas podien comportar un increment del preu.

D'altra banda, el contracte signat el 21 de desembre del 2006, entre SIBLL i Sanibaix a partir de la redacció del primer projecte executiu, va incorporar en el preu del contracte 2,32 M€ pel trasllat de les connexions dels subministraments, 0,56 M€ per honoraris, però també va suposar un increment addicional del contracte de 4,07 M€ per canvis en els capítols del projecte respecte a la proposta adjudicada.

Aquest increment del preu va ser improcedent en tant que corresponia a modificacions del projecte executiu que no van representar un augment de la superfície construïda i, per tant, d'acord amb la base 36.1 del Plec de clàusules administratives, no podien implicar un augment del preu.

Amb el contracte del 10 de febrer del 2007 es van detreure partides de construcció de l'obra, l'import de les quals es va destinar a finançar els honoraris del despatx d'arquitectes per la redacció del nou projecte bàsic i executiu, per 1,30 M€, i per la direcció de l'obra, per 68.329,88 €.

Finalment, en la redacció del nou projecte executiu, el contracte del 14 de març del 2008 va establir un preu d'execució de contracte de 80,13 M€, que va suposar un increment respecte al preu anterior de 23,89 M€, justificat per l'ampliació de la part constructiva, derivada de la detecció, per part del CatSalut, de noves necessitats territorials de cobertura del servei sanitari en la seva zona d'influència.

b) Interessos intercalars

El preu del contracte signat el 14 de març del 2008 entre SIBLL i Sanibaix inclou 6,30 M€ en concepte d'interessos intercalars meritats durant el període de construcció de l'obra, és a dir, del maig del 2007 fins al desembre del 2009.

D'acord amb la informació facilitada pel CSI, el càlcul d'aquests interessos intercalars es va fer d'acord amb els criteris següents:

- La base del càlcul mensual es va fer a partir de la periodificació temporal de l'execució de l'obra; tanmateix, aquells imports no es corresponen amb els de les corresponents certificacions mensuals d'obra, tot i que la suma final coincideix.
- La base del càlcul mensual inclou, a més de la periodificació de l'execució de l'obra, els percentatges del 6% del benefici industrial i del 13% de despeses generals, aplicats sobre aquelles quantitats.²
- La base del càlcul de cadascun dels períodes de pagament inclou també el cost del finançament pagat fins aquell moment.
- L'import de 6,30 M€ inclou 1,00 M€ per cost d'estructuració d'un crèdit pont i 0,75 M€ per compra de drets de crèdit.

Aquest cost financer no estava inclòs en el plec de clàusules administratives de la contractació.

c) Finançament de l'obra

D'acord amb el plec de clàusules administratives el contracte de construcció i serveis del nou Hospital s'havia de finançar amb un tipus d'interès en termes d'euríbor anual més un diferencial no superior a l'1%, a proposta del licitador. Les quotes a pagar mensualment es calculaven seguint el sistema francès postpagable. El tipus d'interès es podia revisar anualment cada 1 de gener.

En el contracte signat el 29 de juliol del 2005 entre SIBLL i Sanibaix el tipus d'interès es va establir en l'euríbor que estigués vigent en el moment d'efectuar la liquidació de la primera mensualitat, que en aquell moment era del 2,25%, més un diferencial de l'1,0%.

En el contracte signat el 14 de març del 2008 entre SIBLL i Sanibaix es van alterar les condicions econòmiques establertes en el plec de clàusules administratives, de manera que les quotes passaven a ser anuals i el tipus aplicable es va establir en el 6,0% fix nominal amb un règim financer d'interès vençut amortitzable mitjançant un terme variable en progressió geomètrica amb factor anual de l'1,01.

2. S'ha corregit un error tipogràfic arran de les al·legacions presentades pel Consorci.

La modificació del règim financer de càlcul dels interessos al mètode de progressió geomètrica va suposar un increment de la despesa financera de, com a mínim, 3,00 M€ respecte al càlcul dels interessos que preveia el plec de clàusules administratives en termes homogenis de terminis i tipus d'interès.

D'altra banda, el canvi d'un tipus d'interès variable al tipus fix ha comportat, com a mínim fins a l'any 2015, un cost addicional del contracte, tota vegada que l'euríbor d'aquest període ha estat substancialment més baix del 5,0% (el 6,0% finalment pactat menys un 1,0% que correspondria al diferencial). Cal assenyalar, però, que l'euríbor al llarg del 2008 es va situar a nivells propers i fins i tot superiors al 5%, iniciant un descens acusat a partir del 2009.³

Tant la LCAP com la jurisprudència del Tribunal Suprem estableixen que el Plec de condicions és la llei del contracte i per tant, el contracte ha de complir-se en els termes establerts en el Plec esmentat.

d) Novació del contracte

El 14 de març del 2008, SIBLL i Sanibaix van signar un nou contracte per a la construcció de l'Hospital en els termes descrits en l'acord pres entre el CatSalut, el CSI, SIBLL, el despatx d'arquitectes i Sanibaix el 15 de maig del 2007, en els acords de Govern del 23 d'octubre del 2007 i en el conveni entre el Departament de Salut, el CatSalut i el CSI del 16 de novembre del 2007, i basant-se en el segon projecte arquitectònic bàsic i executiu redactat pel despatx d'arquitectes a partir del contracte del 16 de gener del 2007. Aquest va ser el projecte finalment executat.

Tanmateix, atès que aquest nou contracte va suposar canvis substancials en els seus elements essencials, és a dir, va suposar canvis en el preu del contracte i en les clàusules financeres, es tracta d'una novació contractual i, com a tal, d'acord amb l'article 149 de la LCAP, caldria haver resolt el contracte anterior i haver efectuat una nova licitació.

3. FISCALITZACIÓ REALITZADA

3.1. EXECUCIÓ I FINALITZACIÓ DE LES OBRES

El 2 de desembre de 2009, SIBLL i Sanibaix van signar un nou contracte on consta que SIBLL va incorporar a les obres la construcció d'un nou edifici annex a l'Hospital per a serveis de medicina hiperbàrica, l'ampliació dels espais de cafeteria restaurant i determinades adequacions per a la instal·lació d'equipaments.

3. S'ha afegit una frase arran de l'al·legació 5.2 presentada pel Consorci.

El pressupost d'execució del contracte d'aquestes obres addicionals es va quantificar en 3,01 M€. Aquest import no es va incorporar als 87,00 M€ a finançar per Sanibaix i SIBLL l'havia de fer efectiu contra la presentació de les certificacions d'obra.

La clàusula segona del darrer contracte reconeix l'incompliment de la data de finalització de les obres prevista per causes motivades per ambdues parts i s'estableix com a nova data final el 28 de febrer del 2010. Finalment el contracte estableix que, tot i que l'obra no estava recepcionada amb la conformitat, atesa la urgència manifestada per Sanibaix de realitzar la cessió immediata dels crèdits per tal de no incórrer en un increment dels costos financers, SIBLL va autoritzar la cessió o l'adquisició dels crèdits del contracte en favor de les entitats financeres Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona i Dexia Sabadell, SA.

El 4 de desembre del 2009 es va formalitzar, mitjançant acta notarial, la cessió dels crèdits a favor de les dues entitats financeres. En aquest document també es van constituir, com a garantia del deute, la pignoració de les aportacions de capital del CatSalut per a la cancel·lació del deute a favor de les dues entitats financeres.

El mateix dia 2 de desembre del 2009, SIBLL i Sanibaix van emetre una acta de recepció d'obra de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat, amb les excepcions dels repassos i no conformitats inclosos en l'Acta, i d'altres treballs pendents. Aquesta acta exclou la recepció de la urbanització i de l'aparcament.

Aquell mateix dia, Sanibaix va ingressar a SIBLL 3,82 M€ que corresponien als cànon per la concessió de la gestió de l'aparcament i dels televisors de les habitacions i la telefonia establerts en el contracte més l'IVA.

El certificat final d'obra es va signar el 21 de gener del 2010. El mes de febrer, l'Hospital va començar la seva activitat assistencial.

El 10 de setembre del 2010 SIBLL i Sanibaix van signar un nou contracte pel qual es donava un període de tres mesos perquè l'empresa constructora finalitzés els treballs pendents.

El mateix dia 10 de setembre del 2010, les dues entitats van signar un acord mitjançant el qual, aplicant, de mutu acord, la clàusula 17.2 dels plecs de bases de la licitació de les obres, van resoldre parcialment el contracte pel que fa a la prestació dels serveis de manteniment i reposició d'obres, instal·lacions i enjardinament i subministrament d'electricitat, gas i aigua.

El 16 de novembre del 2010, el CSI, SIBLL i Sanibaix van formalitzar un nou contracte per cedir la posició contractual de drets i obligacions que SIBLL mantenia en els contractes amb Sanibaix, al Consorci, atès que, per Acord de Govern de la Generalitat de l'1 de juny del 2010, s'estava tramitant la dissolució i liquidació de la societat SIBLL.

3.2. COST I PAGAMENT DE LES OBRES DE CONSTRUCCIÓ DE L'HOSPITAL

El seguiment de l'execució de l'obra es va fer mitjançant quaranta cinc certificacions. Fins al mes d'abril del 2007, amb la certificació d'obra número 12, s'havien realitzat treballs per valor de 3,21 M€. A partir d'aquella data es va executar el nou projecte executiu i es van emetre trenta-tres certificacions d'obra més, l'import total de les quals va ser de 50,92 M€. Així, doncs, l'import total certificat el 28 de febrer del 2010 va ser de 54,12 M€. Aquest import es correspon amb l'import del PEM del contracte del 14 de març del 2008 (vegeu el quadre 4).

Així mateix, com ja s'ha mencionat, els acords de Govern de la Generalitat del 23 d'octubre del 2007 van autoritzar al Departament de Salut i al CatSalut a subscriure un conveni de col·laboració amb el Consorci Sanitari Integral per a la construcció, equipament i posada en funcionament de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat, per un total de 108,90 M€, i el CatSalut a finançar-lo mitjançant aportacions de capital al CSI fins a l'any 2039 per un total de 225,73 M€, dels quals 196,79 M€ anaven destinats al retorn de l'endeutament necessari per a la construcció, i 28,94 M€ a l'equipament i la posada en funcionament de l'Hospital.

Fins al 31 de desembre del 2014, el CatSalut havia fet aportacions de capital al CSI destinades al pagament de la construcció i l'equipament de l'Hospital per 40,73 M€. El detall és el següent:

Quadre 5. Aportacions de capital al CSI efectuades pel CatSalut

Exercici	Data	Import	Import anual
2009	30.11.2009	2.675.124,45	2.675.124,45
2010	27.10.2010	839.876,68	4.101.738,01
	30.11.2010	2.286.547,42	
	24.02.2011	975.313,91	
2011	15.09.2011	350.740,95	8.263.146,02
	28.12.2011	6.010.110,45	
	30.03.2012	1.902.294,62	
2012	27.09.2012	400.000,00	8.410.207,82
	28.12.2012	6.125.000,00	
	25.03.2013	1.735.207,82	
	23.04.2013	150.000,00	
2013	19.09.2013	713.394,00	8.560.738,63
	12.12.2013	6.420.546,00	
	18.03.2014	1.426.798,63	
2014	12.06.2014	726.236,00	8.714.837,38
	16.12.2014	6.536.124,00	
	12.03.2015	1.452.477,38	
Total aportacions			40.725.792,31

Imports en euros.

Font: Documentació facilitada pel CSI.

L'aportació prevista per a l'exercici 2010 en el conveni del 16 de novembre de 2007 entre el Departament de Salut, el CatSalut i el CSI era de 8,12 M€. No obstant això, per aplicació del Decret llei 3/2010, de 29 de maig, de mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció del dèficit públic, es va reduir a 4,10 M€. La resta de fons fins a la quantitat satisfeta a Sanibaix aquell exercici van ser aportats directament pel CSI dels fons de gestió corrent o destinats a altres inversions del Consorci.

Els pagaments efectuats per SIBLL o pel Consorci a Sanibaix corresponents a les quotes pel finançament de la construcció del nou Hospital es van fer pels imports i en els moments prèviament establerts, excepte l'exercici 2009. Els pagaments van ser els següents:

Quadre 6. Pagaments del CSI a Sanibaix corresponents a les quotes pel finançament de la construcció del nou Hospital

Exercici	Data	Import amortització	Import interessos	Import total
2009	11.12.2009	113.982,71	28.271,06	142.253,77
	10.09.2010		1.710.888,07	1.710.888,07
2010	31.12.2010	397.169,32	5.202.657,95	5.599.827,27
2011	30.12.2011	484.488,22	5.176.455,75	5.660.943,97
2012	31.12.2012	577.878,41	5.144.849,30	5.722.727,71
2013	31.12.2013	677.721,83	5.107.463,93	5.785.185,76
2014	31.12.2014	784.424,07	5.063.901,41	5.848.325,48
Total		3.035.664,56	27.434.487,47	30.470.152,03

Imports en euros.

Font: Documentació facilitada pel CSI.

L'import dels interessos està calculat al tipus del 6%, d'acord amb el contracte signat el 14 de març del 2008 entre SIBLL i Sanibaix. Durant el període comprès entre els anys 2009 i 2014, l'euríbor a un any a 31 de desembre de cadascun dels anys, va oscil·lar entre el 2,004% de l'any 2011 i el 0,329% de l'any 2014.

Així mateix, durant aquest període i amb els fons aportats per la Generalitat també es van fer els pagaments per a la cancel·lació parcial del préstec sindicat sol·licitat per SIBLL per al finançament de l'equipament de l'Hospital. Fins al 28 de març del 2015 s'havien efectuat pagaments per 14,07 M€, dels quals 3,00 M€ corresponien al pagament d'interessos, 2,82 M€ al cost d'un derivat financer, i 8,25 M€ a l'amortització del principal.

En relació amb aquest epígraf, es fa l'observació següent:

Pagament d'interessos

Pel que fa al pagament corresponent a l'exercici 2009, el 31 de desembre del 2009 SIBLL va comunicar per carta a Sanibaix que, atès que la data de recepció de l'obra no va ser fins el 2 de desembre del 2009, quan estava previst que s'efectués el 31 d'agost d'aquell

any, el càlcul dels interessos d'aquell primer període era menor al previst en 1,71 M€, fet pel qual se'n reduïa el pagament. No obstant això, posteriorment, el dia 10 de setembre del 2010, SIBLL va abonar a Sanibaix l'import inicialment retingut.

D'acord amb l'articulat del contracte de 14 de març del 2008, el pagament per part del CSI del finançament de l'obra no havia de començar fins a la data de l'entrega de l'obra i de l'acceptació de l'acta de recepció de l'Hospital.

4. CONCLUSIONS

D'acord amb la Resolució 938/X del Parlament de Catalunya, i un cop analitzada la documentació referent a la finalització de les obres de construcció de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat Moisès Broggi i al seu finançament i pagament, d'acord amb els objectius d'aquest informe de fiscalització, esmentats en l'apartat 1.1, es formulen les conclusions i observacions que s'exposen a continuació.

1) Redacció dels projectes

El dia 12 de gener del 2004, de resultes de la convocatòria d'un concurs d'idees per a la redacció de l'avantprojecte i del projecte bàsic de les obres de construcció d'un hospital al terme municipal de Sant Joan Despí, es va formalitzar el primer contracte entre SIBLL i la societat d'arquitectura guanyadora.

L'1 d'octubre del 2004, SIBLL va adjudicar de forma directa al mateix gabinet d'arquitectes la redacció del projecte executiu de la construcció de l'Hospital, per 0,66 M€.

Com a conseqüència de la revisió del Pla Funcional de l'Hospital per part de la Direcció General de Planificació i Avaluació del Departament de Salut i la Regió Sanitària de Barcelona, els arquitectes van emetre un informe on van plantejar una ampliació de l'obra de 9.967 m².

El 16 de gener del 2007, SIBLL va adjudicar de forma directa un nou contracte amb els arquitectes, per 1,30 M€, per a la redacció de les modificacions del projecte arquitectònic bàsic i executiu, de l'estudi de seguretat i salut i de l'estudi mediambiental.

L'import total dels honoraris satisfets al gabinet d'arquitectes per tots els treballs realitzats va ser 2,84 M€. Aquest import va ser finançat per la societat adjudicatària de les obres de construcció de l'Hospital, tal com es preveia en els contractes de construcció de l'Hospital.

Pel que fa a la data d'entrega dels treballs encarregats, els arquitectes van sobrepassar les dates límit establertes en els corresponents contractes, sense que SIBLL aplicués la sanció econòmica prevista en el contracte.

2) Contractació de les obres

El 30 de març del 2005, SIBLL va adjudicar el concurs per a les obres de construcció del nou Hospital Comarcal del Baix Llobregat a un grup d'empreses que posteriorment es convertiria en la societat Sanibaix Construcció i Serveis, SA.

L'objecte del contracte era la construcció de l'Hospital, i el seu manteniment, les repicions necessàries, el subministrament energètic de gas natural i electricitat i el d'aigua potable i la construcció i posterior explotació durant trenta anys per part del contractista d'un aparcament en el recinte hospitalari.

La proposta econòmica del grup empresarial va ser de 42,55 M€ (IVA inclòs), que representava una rebaixa del 0,5% del preu de licitació i afegia un cost financer per interessos de 0,69 M€.

El contracte amb Sanibaix es va signar el 29 de juliol del 2005. El preu del contracte no constava explícitament, però les seves clàusules establien que el preu total del contracte era el preu d'adjudicació més les modificacions pels treballs extraordinaris de cimentació i moviments de terra valorats en 6,75 M€. Així, el preu del contracte va ser de 49,30 M€.

La signatura del contracte per un import superior a l'establert en l'adjudicació va contravenir l'article 53 de la LCAP, que estableix que els contractes es perfeïen mitjançant l'adjudicació. A més la clàusula 36.1 del Plec de bases de la licitació establia explícitament que les propostes de modificació del projecte executiu abans de la formalització del contracte en cap cas podien comportar un increment del preu.

El 14 de març del 2008, SIBLL i Sanibaix van signar un nou contracte per a la construcció de l'Hospital basant-se en el segon projecte arquitectònic bàsic i executiu redactat pel despatx d'arquitectes a partir del contracte del 16 de gener del 2007. Aquest va ser el projecte finalment executat.

Tanmateix, atès que aquest nou contracte va suposar canvis substancials en els elements essencials del contracte anterior, es tracta d'una novació contractual i, com a tal, d'acord amb l'article 149 de la LCAP, caldria haver resolt el contracte anterior i efectuar una nova licitació.

3) Increments del preu del contracte

El 21 de desembre del 2006, SIBLL va signar un segon contracte amb Sanibaix que incorporava canvis com a conseqüència del desenvolupament del projecte executiu. Aquests canvis van representar un increment del preu de 6,94 M€, donat que incorporaven 4,07 M€ pels canvis del projecte, una despesa pel canvi de les connexions de serveis de les com-

panyies de serveis per 2,32 M€, i despeses pel contracte de control i supervisió de l'obra i per altres honoraris per 0,56 M€. L'import final del contracte es va fixar en 56,24 M€.

L'increment del preu per canvis del projecte va ser incorrecte, ja que corresponia a modificacions del projecte executiu que no van representar un augment de la superfície construïda i, per tant, d'acord amb la base 36.1 del Plec de clàusules administratives, no podien implicar un augment del preu.

El 15 de maig del 2007, un cop redactat el nou projecte executiu, el CatSalut, el CSI, SIBLL, els arquitectes i Sanibaix van determinar un nou preu d'execució del contracte de 87,00 M€, que representava un increment de 30,76 M€ respecte a l'anterior.

D'aquest increment, 22,88 M€ corresponien a canvis per l'ampliació del projecte d'obra, i 1,08 M€ a honoraris per la direcció i seguiment de l'obra.

Així mateix, el preu del contracte incloïa també 6,30 M€ en concepte d'interessos intercalars meritats durant el període de construcció de l'obra i uns costos d'aturada de l'obra de 0,50 M€. Dels 6,30 M€ dels interessos intercalars 1,00 M€ corresponien al cost d'estructuració d'un crèdit pont i 0,75 M€ a compra de drets de crèdit.

Aquest cost financer no estava inclòs en el plec de clàusules administratives de la contractació.

En el marc dels acords de Govern i del conveni entre el CatSalut i el CSI per a la construcció i finançament del l'Hospital i del nou preu del contracte, el 14 de març del 2008 SIBLL i Sanibaix van signar un nou contracte. En aquest document es van modificar les condicions per a l'amortització del finançament. D'una banda, les quotes van passar de ser mensuals a pagaments únics al final dels exercicis, i, d'altra banda, el tipus d'interès de la operació de finançament va passar d'estar indexat a l'euríbor anual més un diferencial de l'1,0% a quedar fixat en el 6,0% per tot el període.

El canvi d'un tipus d'interès variable al tipus fix va comportar, com a mínim fins a l'any 2015, un cost addicional del contracte, tota vegada que l'euríbor d'aquest període va ser substancialment més baix del 5,0%. Durant el període analitzat l'euríbor a un any a 31 de desembre de cadascun dels exercicis va oscil·lar entre el 2,004% i el 0,329%.

A més, la modificació del règim financer de càlcul dels interessos va suposar un increment de la despesa financera de 3,16 M€ respecte al càlcul dels interessos que preveia el plec de clàusules administratives en termes homogenis de terminis i tipus d'interès.

En aquest sentit, tant la LCAP com la jurisprudència del Tribunal Suprem estableixen que el Plec de condicions és la llei del contracte i, per tant, el contracte ha de complir-se en els termes que s'hi estableixen.

4) Finançament i pagament de la inversió

El cost de l'obra certificada fins al 28 de febrer del 2010, en termes de PEM, va ser de 54,12 M€, fet que va donar lloc a un pressupost de contracte de 74,71 M€. A aquest import s'hi ha d'afegir el cost dels honoraris professionals de redacció del projecte i de direcció i controls de l'obra, de 5,42 M€, els interessos intercalars, de 6,30 M€, els costos d'aturada de l'obra, de 0,50 M€, i unes despeses addicionals per un estudi de mobilitat i pel trasllat d'una estació transformadora, de 72.000,00 €. Per tant, l'import total de la construcció de l'Hospital va ser de 87,00 M€. ⁴

D'altra banda, les despeses per a l'adquisició de l'equipament de l'Hospital es van presupostar en 21,90 M€.

L'import total previst a pagar durant els trenta anys acordats serà de 196,79 M€, dels quals 109,79 M€ correspondran al cost financer de la operació de finançament de l'obra. D'altra banda, l'import total previst que ha d'aportar el CatSalut per cancel·lar l'endeutament per adquirir l'equipament és de 28,94 M€.

Fins al 12 de març del 2015, el CatSalut havia efectuat aportacions de capital al CSI per finançar aquesta obra i l'equipament de l'Hospital per 40,73 M€.

Fins al 31 de desembre del 2014, els pagaments efectuats pel CSI a Sanibaix corresponents a les quotes pel finançament de la construcció del nou Hospital van ser de 30,47 M€, dels quals 3,04 M€ corresponien a la cancel·lació del principal i 27,43 M€ als interessos meritats fins aleshores.

Fins al 28 de març del 2015, el CSI també va fer pagaments per a la cancel·lació parcial del préstec sindicat sol·licitat per finançar l'equipament de l'Hospital, per 14,07 M€, dels quals 3,00 M€ corresponien al pagament d'interessos, 2,82 M€ al cost del derivat financer i 8,25 M€ a l'amortització del principal.

Així mateix, el CSI va abonar 1,71 M€ per interessos financers del primer pagament de l'amortització, que, atesa la data d'entrega de l'obra, no s'havien meritat.

5) Indicis de responsabilitat comptable

La Resolució 938/X del Parlament de Catalunya encomana a la Sindicatura que analitzi l'existència de possibles supòsits de responsabilitat comptable, derivats del pagament de quantitats no justificades en l'execució de les obres i el seu finançament.

4. A aquest import cal sumar-hi els 3,01 M€ corresponents a la construcció d'un edifici annex a l'Hospital per realitzar els serveis de medicina hiperbàrica i l'ampliació dels espais de la cafeteria restaurant, del contracte del 2 de desembre del 2009.

El parer de la Sindicatura de Comptes és que existeixen possibles indicis de responsabilitat comptable dels fets que consten en les observacions que s'han posat de manifest en aquest informe i que s'assenyalen a continuació:

- Apartat 2.5, Contractació de la construcció del nou Hospital Comarcal del Baix Llobregat

Observació b. Interessos intercalars: Possible perjudici econòmic derivat del pagament dels interessos no previstos en el Plec de clàusules administratives particulars.

Observació c. Finançament de l'obra: Possible perjudici econòmic derivat de l'increment del cost del finançament en contra del sistema establert en el Plec de clàusules administratives particulars.⁵

- Apartat 3.2, Cost i pagament de les obres de construcció de l'Hospital

Pagament d'interessos: Possible perjudici econòmic derivat del pagament per part del CSI de l'import dels interessos corresponents al finançament de l'obra generats des del 31 d'agost del 2009 fins a l'1 de desembre del 2009, atès que no s'havia efectuat la recepció de l'obra i aquest era el requisit essencial per començar a meritjar els interessos, d'acord amb el contracte del 14 de març del 2008.

La conclusió sobre l'existència d'indicis de responsabilitat comptable es fa amb totes les reserves i posant de manifest que únicament es fa respecte a la possible existència d'indicis, ja que l'apreciació de l'existència de responsabilitat comptable únicament correspon a la jurisdicció comptable exercida pel Tribunal de Comptes, que és qui té atribuïda la competència per depurar aquests tipus de responsabilitats.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès al president del Consell Rector del Consorci Sanitari Integral el 21 de setembre del 2015 per complir el tràmit d'al·legacions.

L'ens fiscalitzat va demanar una pròrroga per presentar les al·legacions, i el termini es va ampliar fins al 28 d'octubre del 2015.

La còpia de l'Annex que acompanya les al·legacions presentades resta dipositada en els arxius de la Sindicatura.

5. Frase lleugerament modificada arran de l'al·legació 5.2 presentada pel Consorci.

5.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat pel gerent del Consorci Sanitari Integral a la Sindicatura de Comptes es reproduïx literalment a continuació.

Ref. 42/2015-C

A LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

MIQUEL ARRUFAT VILA, gerent del **CONSORCI SANITARI INTEGRAL** (en endavant CSI), amb domicili social a l'Hospitalet de Llobregat, Avinguda Josep Molins, 29-41, 08906, i NIF núm. [...], actuant en el seu nom i representació en virtut d'escriptura de poders autoritzada en data 15 d'abril de 2011 per la Notària de Sant Joan Despí Sra. Sílvia Toquero Cariello amb el núm. 218 del seu protocol, davant la Sindicatura de Comptes compareix i

EXPOSA:

Que li ha estat notificat el Projecte d'Informe 42/2015-C elaborat per aquest òrgan de fiscalització i control per encàrrec del Parlament de Catalunya (Resolució 938/X) de completar l'informe de fiscalització 22/2014 en allò referent a les obres de construcció de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat per si de l'actuació dels responsables de l'administració i gestió del Consorci se'n podia derivar una responsabilitat comptable.

Que en data 29 de setembre va ser sol·licitada una ampliació del termini per presentar al·legacions al projecte d'informe que va ser concedida fins al dia 28 d'octubre d'enguany.

Que, en temps i forma hàbils, per no estar conformes amb les conclusions del Projecte d'Informe referenciat sobre l'existència d'indicis de responsabilitat comptable, mitjançant el present escrit, en la representació que ostenta, formula les següents

AL·LEGACIONS

PRIMERA.- El Projecte d'Informe 42/2015 després d'ampliar la informació continguda en l'Informe de fiscalització 29/2009 a partir de les dades aportades pel CSI, conclou que *"existeixen possibles indicis de responsabilitat comptable dels fets que consten en les observacions que s'assenyalen:*

- *Apartat 2.5, Contractació de la construcció del nou Hospital Comarcal del Baix Llobregat*

Observació b) Interessos intercalars: Possible perjudici econòmic derivat del pagament dels interessos no previstos en el Plec de clàusules administratives particulars.

Observació c) Finançament de l'obra: Possible perjudici econòmic derivat de l'increment del cost de finançament en contra del sistema establert en el Plec de clàusules administratives particulars i aparentment sense justificació.

- *Apartat 3.2, Cost i pagament de les obres de construcció de l'Hospital.*

Pagament d'interessos: Possible perjudici econòmic derivat del pagament per part del CSI de l'import corresponent al finançament de l'obra generat des del 31 d'agost del 2009 fins l'1 de desembre del 2009, atès que no s'havia efectuat la recepció de l'obra i aquest era el requisit essencial per començar a meritjar els interessos d'acord amb el contracte de 14 de març del 2008."

El CSI no pot més que estar en absolut desacord amb les conclusions de la Sindicatura de Comptes per les raons que es diran a les següents al·legacions.

SEGONA.- Ens ratifiquem amb el contingut íntegre de les al·legacions que el CSI va formular en relació a la construcció del nou Hospital Comarcal del Baix Llobregat a l'Informe de fiscalització 29/2009 que consten incorporades al mateix (pàgines 66 a 74 ambdues incloses) i que, en ares a la brevetat, donem per reproduïdes.

TERCERA.- L'entorn de la contractació pública a les dates de modificació del contracte d'obres.

No obstant donar-les per reproduïdes volem recordar en quin entorn de contractació pública es varen contractar les obres de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat per la seva transcendència a l'hora de valorar els fets que ens ocupen.

D'acord amb la data de licitació i segons s'estableix en el plec de clàusules reguladores i en el contracte, la norma jurídica que regulava el contracte era el Reial Decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, que aprovà el Text refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques (TRLCAP).

L'article 2.1 del TRLCAP establia que les societats de dret privat creades per satisfer específicament necessitats d'interès general que no tinguin caràcter industrial o mercantil i que a més concorri alguna de les condicions establertes en la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 1 (finançament majoritari de les activitats de l'entitat per Administracions Públiques o gestió sotmesa a una d'aquestes entitats o altres entitats de dret públic o més de la meitat dels membres dels òrgans rectors nomenats per aquestes entitats) quedaven subjectes a les prescripcions del TRLCSP.

L'article 67 de la Llei estatal 62/2003, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, modificà justament la redacció de l'article 2.1 i de la disposició addicional sisena del TRLCSP.

La Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya en la Recomanació 2/2004, de 7 de juliol, afirmà que *"La modificació legal acaba amb la tradicional exclusió de l'aplicabilitat de la norma pública de contractació a les societats mercantils públiques a causa de l'adopció d'aquesta forma de personificació jurídica; així, les vincula a la LCAP en les actuacions referents a l'adjudicació dels contractes (no a la fase d'execució) i, en el cas dels contractes amb pressupostos de licitació que es corresponen amb els que constitueixen l'àmbit material d'aplicació de*

les directives comunitàries de contractes públics. Quant als contractes que no compleixin les condicions esmentades, aquestes societats els adjudicaran d'acord amb els principis de publicitat i concurrència, tret que la naturalesa de l'operació a realitzar sigui incompatible amb aquests principis."

L'organisme contractant Sanitat Integral del Baix Llobregat, SLU era una societat mercantil de capital íntegrament públic, que regia la seva contractació segons les estipulacions de l'article 2.1 del TRLCSP, és a dir, els seus contractes eren de dret privat si bé la fase de licitació i formalització dels contractes es regia, quan el contracte es corresponia amb el llindar de l'àmbit comunitari (6.242.028 euros si es tractava de contractes d'obres), a les prescripcions del TRLCSP: capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació. Per a la resta de contractes, la disposició addicional sisena del TRLCAP estableix que es regiran pels principis de publicitat i concurrència.

Com és ben sabut, l'execució dels contractes fos quin fos el seu valor, no tenia regulació en les directives de contractació pública que tan sols harmonitzaven els procediments d'adjudicació dels contractes en tots els Estats membres.

Tots els contractes d'una societat mercantil de capital íntegrament públic eren i són contractes de dret privat i la seva execució es sotmet al dret privat. També el règim de modificació dels contractes privats es regeix pel dret privat.

S'havia d'aplicar doncs la regulació dels plecs, els pactes entre les parts i, en general, el dret privat, en totes les qüestions que no es refereixin a les referides en fase de licitació dels contractes, de capacitat de les empreses, publicitat, procediments de licitació i formes d'adjudicació.

Val a dir que com va establir la STJCu 7/2008, de 28 d'abril, les irregularitats que es poden haver produït respecte a la forma d'adjudicació dels contractes no originen per si soles responsabilitats comptables.

També cal recordar que, com reiteradament ha posat de manifest el TJCu, queden exclosos de la responsabilitat comptable tots aquells actes que, encara que siguin contraris a l'ordenament jurídic, han donat lloc a una prestació l'import econòmic de la qual ha de ser satisfet, ja que d'altra manera es produiria un enriquiment injust.

Tanmateix seria discutible, per la naturalesa privada del contracte d'obres subscrit per SIBLL, que la seva modificació sense nova licitació pugui ser considerada il·lícita i encara menys tenint en compte les circumstàncies que concorrien i les decisions de les autoritats responsables de la planificació sanitària que van provocar l'aturada de l'obra adjudicada i la necessitat de la seva ampliació.

QUARTA.- Les obres del nou Hospital Comarcal del Baix Llobregat ja van ser fiscalitzades sense que s'apreciessin indicis de responsabilitat comptable.

De la lectura de l'Informe de fiscalització 29/2009 corresponent a l'exercici 2007 es dedueix que en el seu examen la Sindicatura l'any 2009 va abordar la problemàtica derivada de la contractació de la construcció del nou Hospital Comarcal i no va considerar que de les seves observacions se'n derivés ni de forma indiciària cap mena de responsabilitat comptable.

CINQUENA.- Inexistència de perjudici:

Considerem convenient posar de manifest que per a que existeixi responsabilitat comptable, són imprescindibles una sèrie de requisits que converteixen una actuació en il·lícita comptable i per tant, per apreciar l'existència d'indisidis i exigir la responsabilitat corresponent, s'haurien de reunir aquests requisits en les actuacions dutes a terme.

L'article 49 de la Llei 7/1988 de 5 d'abril de Funcionamiento del Tribunal de Cuentas és el que determina aquests requisits:

- Que s'hagi produït un perjudici econòmic.
- Que es desprengui dels comptes que han de retre els comptedonants.
- Que es refereixi a cabals o efectes públics
- Que s'hagi produït acció o omissió contrària a Llei reguladora del règim presupostari i de comptabilitat.
- Que existeixi una conducta dolosa o greument negligent, i
- Que hi hagi una relació causa-efecte entre el perjudici econòmic i la infracció normativa.

L'absència de qualsevol d'aquests requisits en les actuacions fetes donaria lloc a la inexistència d'indisidis de responsabilitat comptable i per això, s'ha de posar de manifest que, fins ara, cap dels informes emesos pels òrgans de control, tant interns com externs, ha posat de manifest que s'hagi produït acció o omissió contrària a les lleis pressupostàries i de comptabilitat que li són d'aplicació tant al Consorci com a la Societat instrumental que tenia encarregada la gestió de la construcció i l'entrada en funcionament de l'Hospital esmentat.

Dels requisits citats ens centrarem en primer lloc en

- Si s'ha produït un dany o perjudici per a l'erari públic.
- Si en l'actuació dels administradors hi ha intervingut culpa o negligència greu.

Analitzarem la existència o no d'un perjudici en cadascun dels punts assenyalats per la Sindicatura en el seu Projecte d'Informe.

5.1 Els interessos intercalars.

Els interessos intercalars formen part del cost de l'obra en totes les obres de llarga durada, ja sigui expressat formalment o inclosos en el preu ofertat. També en aquest cas van formar part del càlcul del cost inicial, de fet ja hi figuraven interessos financers intercalars en el preu inicial (tal i com se cita a l'apartat 2.5 del projecte d'informe, pàgina 21 paràgraf cinquè).

El fet que les obres s'aturessin, es modifiquessin i s'ampliessin no va ser per decisió de l'empresa constructora sinó per la modificació de les necessitats sanitàries de la comarca d'acord amb les indicacions i l'autorització de la Generalitat, mitjançant el Departament de Salut i el CatSalut.

Les modificacions incloses en les obres van fer modificar sensiblement el cost associat a les mateixes així com el calendari de cobraments per part de l'adjudicatari,

cosa que va obligar a aquest a sol·licitar modificacions de condicions sensibles en el finançament contractat així com l'import necessari.

Els interessos intercalars de l'aplaçament de cobrament de l'obra ja realitzada així com els costos vinculats a les modificacions del contracte de finançament constituït (comissions de reestructuracions) havia de ser assumit com cost de l'obra.

Els costos de modificació d'una obra no poden estar en el Plec de clàusules inicials donat que no es pot preveure que l'obra haurà de ser modificada, però el concepte de cost financer de l'obra durant el període de construcció sí que està inclòs en el preu de la mateixa. A més a més en el Plec de clàusules 26.1 ja es preveia la diferenciació del cost financer.

S'ha de manifestar que el cost del finançament i per tant els interessos intercalars sí que estaven previstos en el plec de clàusules administratives.

El Consorci Sanitari Integral va proporcionar a la Sindicatura de Comptes els criteris respecte al càlcul fet i que consten al projecte d'informe de la Sindicatura, que són els que donen raonabilitat a la valoració dels interessos intercalars respecte al valor de l'immobilitzat, trobant-se dins del límit de la norma de valoració i és lògic que durant l'execució de l'obra aquests segueixen el ritme mensual d'execució de l'obra certificada, existint una coincidència final, com reconeix la verificació feta per la Sindicatura, indicativa de l'execució total d'aquella.

En conseqüència, al formar part del preu del contracte, aquests interessos intercalars es recuperen a través de les quotes anuals entre l'exercici 2009 i el 2039, que correspon a la durada del contracte.

El fet d'incloure aquesta quantitat com a partida independent del projecte executiu, no solament era correcte sinó que dóna transparència als costos del projecte.

Els interessos intercalars es van modificar de la mateixa manera que es va modificar el projecte i l'execució de l'obra i per la necessitat d'obtenció de més recursos dels inicialment previstos.

Per tant, la inclusió d'interessos intercalars era una partida en la proposta de licitació del contractista i havia de formar part del projecte executiu, que per import de 87 M€ s'aprova, s'autoritza pels ens de cobertura, s'executa i es finança.

Per tant, no es pot admetre l'existència d'un perjudici econòmic, més quan encara a aquests efectes s'està executant el contracte, i la pròpia Sindicatura ha comprovat les 45 certificacions de l'execució mensual de l'obra i la coincidència final de les quantitats que formen part del cost i són objecte del contracte de 14 de març de 2008.

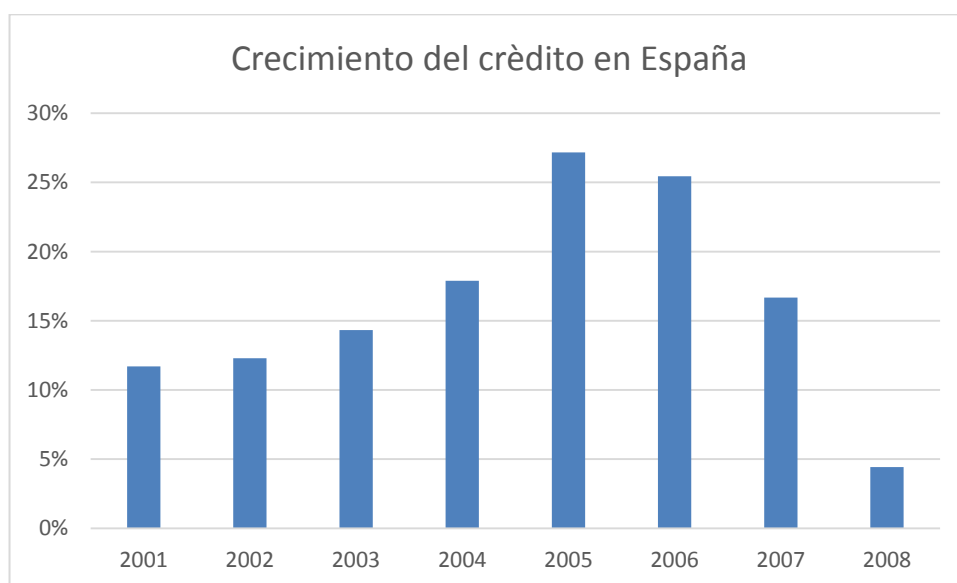
5.2 Finançament.

Respecte a les condicions del finançament de l'obra cal recordar que el mercat financer de 2004 i 2005 poc tenia a veure amb el de 2008, en referència a liquidesa i marges aplicats a les noves operacions.

Així mateix s'han de valorar les decisions preses en l'entorn en el que es va prendre la decisió i no amb la informació coneguda amb posterioritat.

En aquest sentit si analitzem la situació en la que estava el mercat financer en 2005 i en la que estava en 2008 observem sèries diferències.

En 2005 hi havia un excés de liquidesa en el mercat financer i en 2008 la situació era tota la contrària. En 2005 el creixement del crèdit va ser del 27%, molt per sobre d'anys anteriors, concretament 9 punts per sobre de 2004. A partir d'aquell moment el creixement comença a baixar sent en 2008 quan suporta una caiguda més alta, del 12% respecte 2007, però una caiguda acumulada del 23% des de 2006.

Dades del Butlletí estadístic del Banco de España.

Si mirem els tipus d'interès aplicats veiem:

D'acord amb la informació publicada pel Banco de España els tipus d'interès aplicats a noves operacions en juliol de 2005 va ser del 5,69%.

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/entidades/

Aquesta mateixa dada a març de 2008 va ser del 7,18%.

El moment d'incertesa establert al mercat financer aconsellava contractar tipus d'interès fixos o contractar *swaps*, per tal d'assegurar la càrrega financera d'anys posteriors i evitar situacions d'inestabilitat que poguessin afectar als pressupostos futurs. S'ha de recordar que l'euríbor tenia una tendència ascendent des de 2006 i es desconeixia fins a quan continuaria.

Respecte això cal remarcar que el contracte de 14/3/2008 en l'últim paràgraf de la pàgina 7 estableix la necessitat de contractar un derivat financer (*swap* de tipus d'interès) que assegurí que les fluxos determinats en l'Acord de Govern seran suficients per atendre els pagaments futurs.

És a dir, l'entorn era de creixement dels tipus d'interès i de reducció de la concessió de crèdit i es desconeixia com seguiria comportant-se el mercat financer. Si la situació d'inestabilitat no hagués estat tan generalitzada, molt probablement, l'entorn de tipus d'interès alts hagués hagut de romandre durant més temps.

D'altra banda els marges aplicats als préstecs van pujar sensiblement. Passant de l'1% al 3% o 4%. El tipus *Euríbor* a 12 mesos de març de 2008 va ser del 4,379% cosa que infereix aquests marges.

Així mateix, el sistema d'amortització emprat es correspon a les necessitats pressupostàries vinculades a l'Acord de Govern de data 23/10/2007 i per tant la decisió es corresponia a les necessitats de la Generalitat, no de Sanitat Integral del Baix Llobregat SLU o del CSI.

Un major nivell de finançament implica un major cost degut a que el crèdit emprat és major, però no implica una decisió incorrecta ja que està vinculat a la situació de tresoreria de qui ha de fer front al deute i no pot ser valorada sense conèixer i valorar la posició de tresoreria preexistent.

La raó fonamental de modificació dels termes financers del contracte de 2008 respon a l'adequació dels pagaments del contracte a l'import de les aportacions de la Generalitat que per Acord de Govern de data 23 d'octubre de 2007 modifica el règim de finançament, destinant 31 anualitats al finançament del principal i els interessos derivats de la construcció de l'Hospital, amb un import total de 225.730.128,23€, corresponent a 108,9M€ al principal (87M€ a les obres i 21,9M€ a l'equipament) i 116.830.128,23€ a la càrrega financera assumida.

A aquest respecte, s'ha de significar que la causa d'interès públic al·legada en els ens de cobertura del Consorci i SIBLL SLU era que les variables de població i necessitats assistencials havien aconsellat la revisió del Pla Funcional, fet i aprovat pel Departament de Salut i com a conseqüència, s'havia d'efectuar l'ampliació de la superfície construïda i del finançament del mateix al llarg de les 31 anualitats, que serveix de suport a la modificació del preu del contracte, prevista a l'article 36.2 del plec de condicions.

Aquesta modificació i la cobertura pressupostària corresponent van ser informades favorablement per la Direcció General de Pressupostos del Departament d'Economia i Finances en 15/10/2007, per la Intervenció Delegada al Departament de Salut el dia 16/10/2007, pel Servei Jurídic del mateix departament en data 11/07/2007 i per la Direcció General de Patrimoni en data 20/09/2007, al tractar-se d'aportacions de capital destinades a les obres de construcció i la seva càrrega financera corresponent de l'Hospital Moisès Broggi.

El total cost financer està inclòs en les aportacions patrimonials compromeses i difícilment es pot pressuposar que signifiqui un perjudici econòmic pel Consorci quan són els propis ens de cobertura els que fixen la forma en què estarien disposats a finançar les obres de l'Hospital, establint-se la modificació contractual en els termes de l'acord de Govern i amb posterioritat al mateix. Per tant, pel contracte es tracta d'un fet sobrevingut i per necessitats dels ens de cobertura.

Les diferències entre el contracte inicial i el de 14 de març de 2008 provenen de l'esmentat al paràgraf anterior, que inclou aquesta última modificació en el finançament i

que significa una modificació en l'apalancament financer derivat de la conversió en fix del tipus d'interès i que els pagaments passen a ser anuals en lloc de mensuals, però al mateix temps, suposen el finançament total de les obres de construcció i equipament de l'Hospital i proporcionen l'estabilitat i sostenibilitat del preu del contracte.

Per tant, no es pot considerar un perjudici econòmic per a l'ens públic, perquè la modificació es dona per l'acció dels seus ens de cobertura, la qual cosa podria suposar una modificació normativa dintre del contracte, al basar-se en acords administratius d'obligada execució, tant d'obligada execució que amb les aportacions no es poden fer uns altres pagaments que els derivats de la construcció i equipament de l'Hospital i del seu finançament en la forma expressada a l'expedient, llevat d'incórrer en incompliment de l'acord del Govern. Per tant, és un finançament condicionat en exclusiva a aquesta finalitat.

El presumpte perjudici no és real ni efectiu i no es desprèn dels comptes ja que aquest finançament s'ha fet a 30 anys i s'han cedit els crèdits que es puguin ostentar pel motiu del finançament, el cert però és que el Consorci ja té al seu patrimoni l'immobilitzat en funcionament, en la seva totalitat i encara no s'ha fet el pagament només que de 6 anualitats. En aquest sentit, el Consorci té al seu poder béns d'import superior al que fins al moment suposa el pagament de les anualitats.

5.3 Pagament d'interessos de la primera quota anual.

D'acord a l'article 2.a de la Llei 18/2010, la Sindicatura de Comptes, en la funció de fiscalització, ha de vetllar perquè els comptes s'ajustin a la legalitat i l'eficàcia de les operacions corresponents. Legalitat i eficàcia són, doncs, els dos paràmetres que s'han de valorar per tal de determinar si concorren indicis de responsabilitat comptable.

5.3.1 Examinem en primer lloc la legalitat:

Ja que l'indici de responsabilitat es veu en el pagament d'uns interessos, i donada l'òbvia regla legal (les obligacions que neixen dels contractes tenen força de llei entre les parts, article 1091 del Codi Civil estatal), l'examen de la legalitat consisteix en l'examen de l'obligació contractual, és a dir si, segons el contracte, procedia o no el pagament d'interessos en el període qüestionat.

Seguint el contracte de 14 març de 2008, l'estipulació primera quantifica els costos totals de l'obra en 87 M€, xifra recollida pel mateix concepte en el pacte primer del conveni entre el Departament de Salut, el Servei Català de la Salut i el Consorci, l'atorgament del qual va ser aprovat per acord del Consell Executiu en sessió de 23 octubre 2007, mentre que l'estipulació vuitena, paràgraf quart, regula els interessos en el següent text:

'... sobre la xifra de la contraprestació total (87.000.000 euros) un tipus d'interès fix del 6% nominal i que, aquest finançament, es fonamenti en un règim financer a interès vençut amortitzable mitjançant un terme variable en progressió geomètrica amb factor anual del 1,01 (s'adjunta annex amb el càlcul de les 31 quotes calculades al tipus d'interès nominal del 6% i el règim financer citat).'

El detall dels pagaments per interessos de la primera anualitat apareix en l'annex 4 del contracte: 31 desembre 2009, 1.739.159,13€.

Tot i que el contracte no especifica la data inicial de la generació d'interessos (el projecte d'informe, apartat 3, últim paràgraf, diu que resulta de l'articulat del contracte) del càlcul d'interessos resulta que es va considerar com a data inicial la de finalització d'obra, 31 agost 2009, com quedava convingut a l'estipulació tercera, consideració coherent amb el Plec i la resta d'antecedents contractuals.

La procedència contractual del pagament d'interessos no està, doncs, subjecta a dubte.

La qüestió rau en si l'import del pagament de la primera quota d'interessos havia de calcular-se de nou en funció de la data de finalització d'obra, tal com Sanitat Integral del Baix Llobregat SLU (SIBLL SLU) va comunicar inicialment al contractista mitjançant escrit.

I la resposta a aquesta qüestió depèn de a qui fos atribuïble l'endarreriment de l'obra, doncs si fos atribuïble a SIBLL SLU no es podria modificar la data inicial d'un càlcul d'interessos a favor del contractista. El 2 desembre 2009 SIBLL SLU i el contractista varen signar el contracte esmentat en el paràgraf primer de l'apartat 3.1 del projecte d'informe. En l'estipulació segona es diu:

'El contracte preveia la finalització de les obres, instal·lacions i urbanització de l'Hospital pel 31 d'agost de 2009. El citat termini previst no s'ha acomplert per algunes causes motivades per l'entitat contractant però també per l'adjudicatari. Les causes motivades per l'entitat contractant es centren en la introducció de canvis en projecte en determinats espais així com en el plantejament de modificacions en façanes i urbanització'.

No s'especifica quins són els incompliments de l'adjudicatari. Tot i admetre que s'havia produït un canvi de prestacions a instàncies del contractista i que el canvi havia tingut efecte en el termini d'execució, no es pacta la modificació de la primera quota, és a dir no es canvia el dia inicial dels interessos de manera coherent amb el canvi del dia final de l'execució.

Aquesta és la situació contractual al 31 desembre 2009 quan s'ha de fer el pagament de la primera quota. La conducta exigible en aquells moments no pot ser altra que la que resultés dels pactes i, si haguessin dubtes interpretatius, de la interpretació plausible de l'ens encarregat de la solució de conflictes, el Tribunal Arbitral de Barcelona, segons el Plec, clàusula 15, que havia de fallar aplicant en primer lloc la llei civil.

Si les parts atorguen una novació modificativa per canvi de les prestacions i acorden l'efecte en el termini, però no acorden l'efecte en el preu o en els seus interessos, qualsevol interpretació del contracte que es podia esperar és que no van voler canviar el preu.

Per tant, el 31 desembre 2009, quan es fa el pagament de la primera quota, **les regles contractuals no donaven empara a l'alteració dels interessos pactats**. És a dir, la conducta que s'examina no era contrària a la llei (al no ser contrària als pactes) i

per tant no pot ser indiciària de responsabilitat comptable. No es tractaria doncs d'un pagament indegut.

Òbviament, s'objectarà que el que va fer SIBLL SLU inicialment (escrit de 31 de desembre 2009) és reduir els interessos. Però això no desmenteix tot el que s'acaba d'al·legar, sinó el contrari. Com que és una qüestió d'eficàcia, exposem l'al·legació en el següent apartat.

5.3.2 Examinem en segon lloc l'eficàcia:

L'eficàcia de les operacions per la qual l'article 2.a de la Llei de la Sindicatura de Comptes mana vetllar es pot identificar amb l'eficiència en la utilització de recursos públics a què al·ludeix l'article 69 de la Llei estatal General Pressupostària o amb el servei amb objectivitat dels interessos generals de l'article 3 de la Llei estatal de Procediment Administratiu Comú.

Tractant-se com es tracta de matèria contractual, l'eficiència en la utilització de recursos públics i el servei dels interessos generals pot prendre com a estàndard de conducta la que adoptaria un diligent empresari privat en defensa dels seus interessos privats. Al·leguem que és precisament el que es va fer.

En el moment que s'ha de fer el pagament es valora quina és la interpretació de les regles contractuals que, en cas de conflicte, adoptarà el Tribunal Arbitral que el Plec institueix per decidir-los, i s'arriba a la conclusió que, a la llum del contracte de 2 desembre 2009, no hi ha base per mantenir amb mínimes probabilitats d'èxit que els interessos es poden rebaixar. Malgrat això, per tal de tenir una eina de negociació amb el contractista, que encara ha de complir un munt de prestacions pendents (vegeu contracte de 10 setembre 2010 esmentat a l'apartat 3.1, antepenúltim paràgraf del projecte d'informe) es comunica al contractista la postura més dura de les possibles, si bé arribats a 10 setembre 2010, quan el gruix de les prestacions pendents s'han fet, es deposa l'actitud i es fa el pagament de la totalitat dels interessos.

D'acord als usos que se segueixen en l'activitat negocial privada, aquesta conducta mereixeria un judici favorable del titular dels interessos, és a dir el resultat econòmic es consideraria ben defensat. L'eficiència en la utilització dels recursos públics s'ha de mesurar igual. Seria paradoxal que constituís indici de responsabilitat comptable i per tant de menyscapte dels cabdals públics la conducta de l'integrant d'un ens del sector públic que utilitza en una relació contractual una postura de la que no es considera amb suficient base, per depositar-la quan l'altra part ha complert les prestacions pendents, i per tant ha procurat que l'ajornament de les prestacions pendents no augmenti la despesa ni els interessos públics es perjudiquin.

Hem de mostrar la veracitat de l'afirmació de que la rebaixa d'interessos va ser utilitzada només com a eina de negociació, cosa que per desenvolupar-se en l'àmbit subjectiu de qui gestiona l'execució del contracte és ordinàriament de difícil demostració. En el cas hi ha, però, **un element indubtable**: els comptes anuals de la societat pagadora (Sanitat Integral del Baix Llobregat SLU, després dissolta i cedent de la posició contractual al Consorci) es van elaborar per la societat (gerenciada per les mateixes persones que negociaven l'execució del contracte d'obra), es van formular

per l'òrgan d'administració el 26 març 2010 (o sia entre la data de la comunicació que reduïa els interessos i la data del pagament final de la quantitat sense reducció), i van ser aprovades pel soci únic, prèvia auditoria externa, registrant com a deute pendent de pagament la totalitat dels interessos sense reducció, per tant no hi ha dubte de que es tractava d'un pagament degut. Vegeu en l'informe d'auditoria de l'exercici 2009 de SIBLL SLU les mencions que reproduïm a continuació:

Balanç de situació al passiu corrent:

C)	PASIU CORRENT		8.650.259,37
III.	Deute a curt termini	7	2.108.057,39
5.	Altres passius financers		2.108.057,39

Compte de pèrdues i guanys, despeses financeres:

COMPTE DE PERDUES I GUANYS A 31 DE DESEMBRE 2009

	Nota	Exercici 2009	Exercici 2008
A) OPERACIONS CONTINUADES			
4. Aprovisionaments		(1.450,85)	0,00
Consum de primeres matèries i altres matèries			
b) consumibles		(0,85)	0,00
c) Treballs realitzats per altres empreses		(1.450,00)	0,00
5. Altres ingressos d'explotació	12	28.000,00	0,00
a) Ingressos accessoris i altres de gestió corrent		28.000,00	0,00
7 Altres despeses d'explotació		(26.340,27)	0,00
a) Serveis exteriors		(24.375,53)	0,00
b) Tributs		(1.964,74)	0,00
A.1) RESULTAT D' EXPLOTACIÓ		208,88	0,00
13. Ingressos financers		1.765.038,48	0,00
b) Valor negociables i altres instruments financers		867,56	0,00
b 2) A tercers		867,56	0,00
c) Imputació de subvencions, donacions i llegats de caràcter financer	11	1.764.170,92	
14. Despeses financeres		(1.764.387,36)	0,00
b) Deutes amb tercers		(1.764.387,36)	0,00
A.2) RESULTAT FINANCER (14 + 15 + 16 + 17 + 18)		651,12	0,00
A.3) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		860,00	0,00
18. Impost sobre beneficis		(258,00)	0,00
RESULT. DEL EXERC. PROCEDENT			
A.4) D'OPERACIONS CONTINUADES		602,00	0,00
A.5) RESULTAT DE L'EXERCICI		602,00	0,00

Respecte al registre de l'obligació es fa esment a la pàgina 19 apartat 7.b:

b) Passius financers a curt termini

Categoria	Derivats i altres		Total	
	Exercici 2008	Exercici 2009	Exercici 2008	Exercici 2009
Dèbits i partides a pagar	34.976,60	8.540.503,13	34.976,60	8.540.503,13
Total	34.976,60	8.540.503,13	34.976,60	8.540.503,13

Un total de 2.108.057,39 euros es correspon amb el venciment inferior a 12 mesos juntament amb els interessos pendents del pagament aplaça del contracte del nou hospital.

I indirectament, a la pàgina 25, apartat 11:

Amb el mateix criteri, el CSI aportarà a la societat SIBLL (titular dels contractes d'obra i equipaments i per tant del endeutament que es deriva) l'import anual de l'aportació rebuda mitjançant subvencions en capital.

S'ha registrat l'anualitat corresponen a l'exercici 2009 per un import de 2.675.124,45 €, i s'ha traspassat a resultat de l'exercici els ingressos compensatoris de les despeses financeres meritedes 1.764.170,92 €. Esta'previst iniciar l'amortització dels actius finançats coincidint amb la inauguració del nou hospital al febrer 2010, per tant, no s'han traspassat ingressos compensatoris de despeses d'amortització.

És palès, doncs, que, amb independència de que es fes saber al contractista la postura més dura possible, es considerava i es registrava com a deute la totalitat de l'import.

Cal insistir en allò que preveu l'article 49 de la Llei 7/1988 de 5 d'abril de Funcionament del Tribunal de Comptes en relació a la responsabilitat comptable i els seus requisits en allò que fa referència a que es desprengui dels comptes que han de retre els comptedonants i per altra banda que s'hagi produït acció o omisió contrària a la Llei reguladora del règim pressupostari i de comptabilitat. Els fets citats es trobaven adequadament recollits als comptes anuals de la societat SIBLL SLU, que van ser auditats i també revisats per part dels organismes de control públics.

Per altra banda cal tenir present que deixar d'imposar una penalitat al contractista, en el negat supòsit de que s'hagués deixat d'imposar, no constitueix un supòsit de responsabilitat comptable. La imposició d'una penalitat és un acte extra-comptable que ha de dur a terme l'òrgan de contractació, si no s'imposa no n'hi ha doncs, cap dret a liquidar.

Hem de concloure necessàriament que no es va produir doncs cap mena de perjudici.

SISENA.- L'actuació dels administradors i gestors va ser en tot moment diligent.

La signatura del contracte amb l'empresa constructora de 14 de març de 2008 va ser aprovada per unanimitat del Consell d'administració de SIBLL un cop havia estat aprovat l'Acord de Govern de 23 d'octubre de 2007 i signat el conveni entre el Servei Català de la Salut i el Consorci Sanitari Integral que preveia el nou cost de l'obra

(81M€) i dels equipaments (21,9M€) i posada en funcionament de l'Hospital i el seu finançament a través de la realització d'aportacions de capital al Consorci amb càrrec al pressupost del CatSalut que assumia la realització d'aquesta despesa amb un abast plurianual.

Al pacte segon del referit conveni es distribuïen els pagaments en 31 anualitats (2009 fins a 2039 ambdós inclosos).

Cal posar de manifest que aquest conveni –DS/CSI/SCS– va estar sotmès a la fiscalització prèvia de la Intervenció Delegada que va constatar l'existència de crèdit adequat i suficient mitjançant els documents comptables corresponents que van estar intervinguts de conformitat i va informar favorablement l'expedient relatiu al conveni de col·laboració entre CSI i CatSalut per a la construcció, equipament i posada en funcionament de l'Hospital del Baix Llobregat a Sant Joan Despí (Informe de 31 de juliol de 2007). (A l'annex 1 hi consta aquest document.)

La Direcció General de Pressupostos va emetre informe, per a la seva elevació al Consell Tècnic pel que considerava que calia sol·licitar informe a la Direcció General de Patrimoni. Aquesta Direcció General de Patrimoni va emetre el seu Informe en data 20 de setembre de 2007 pel qual va informar favorablement la proposta d'Acord de Govern. (A l'annex 1 hi consten aquests documents.)

També l'Assessoria Jurídica del CatSalut havia informat favorablement la proposta d'Acord de Govern (11 de juliol de 2007). (A l'annex 1 hi consta aquest document.)

El Conveni entre el Consorci Sanitari Integral, el Departament de Salut i el Servei Català de la Salut es va signar el 16 de novembre de 2007, en quina part expositiva, que donem per reproduïda, es contenen les justificacions del nou dimensionat de l'obra i, conseqüentment, de la necessitat d'un major volum d'inversió, derivat de l'evolució de la població i de les necessitats assistencials en l'àmbit d'influència del nou Hospital.

Així doncs, només quan el Govern de la Generalitat ho va autoritzar, prèvia la fiscalització dels òrgans de control i d'assessorament jurídic, a què hem fet esment, i havia estat subscrit el conveni entre el Departament de Salut, el Servei Català de la Salut i el Consorci Sanitari Integral, el Consell d'administració de Sanitat Integral del Baix Llobregat SL, el 20 de novembre de 2007, va adoptar l'acord, per unanimitat, de subscripció d'un nou contracte amb l'empresa constructora que contempla les condicions de finançament establertes en els referits instruments.

El nou volum de la inversió que en el seu detall incloïa els interessos intercalars, el nou sistema de finançament de l'obra, els nous terminis i imports dels pagaments, que es varen estipular en el nou contracte d'obra, tots ells es varen realitzar en execució d'una obligació assumida en un conveni aprovat pel Govern de la Generalitat que és un acte administratiu definitiu aprovat per òrgan competent i que com a tal gaudeix de presumpció de legalitat i virtualitat executiva.

S'ha de concloure doncs que els Consells d'Administració i les gerències de SIBLL i del CSI van actuar amb la prudència desitjable i la diligència deguda.

SETENA.- Absència d'infracció de lleis pressupostàries i comptables i relació causa-efecte.

A les al·legacions anteriors s'ha remarcat la inexistència de perjudici econòmic però és que encara que es tingués la pretensió de la seva existència, no podria predicar-se l'existència d'indis de responsabilitat comptable perquè no s'expressa cap infracció de les lleis pressupostàries o comptables que són d'aplicació tant a la Societat gestora com al Consorci.

Si no existeix infracció comptable és impossible que existeixi una relació causa-efecte entre el perjudici i la infracció comptable. Per tant, no concorreria un altre dels requisits per l'existència d'indis de responsabilitat comptable.

Però és que la presumpció d'una conducta dolosa, culpable o greument negligent, està fora de lloc quan les actuacions del Consorci i de la Societat han estat sotmeses a l'autorització i aprovació dels òrgans de cobertura i s'han presentat els comptes d'ambdós ens públics.

VUITENA.- Prescripció de la suposada i negada responsabilitat comptable.

La Disposició addicional tercera de la Llei 7/1988, de Funcionament del Tribunal de Comptes preveu dos terminis de prescripció, un general de 5 anys i un altre de tres aplicable als supòsits en els que es determina l'existència d'una responsabilitat comptable per ser detectada en un procediment fiscalitzador prèviament iniciat.

Cadascun d'aquests terminis de prescripció tenen els seus dies aquo:

- Data de comissió dels fets pel termini general de 5 anys.
- Data de finalització del procediment fiscalitzador pel termini especial de 3 anys.

Doncs bé, els fets als que fa referència la Sindicatura en el seu projecte d'Informe núm. 42/2015-C que té el seu origen en la Resolució 938/X del Parlament de Catalunya de 5 de febrer de 2015, van tenir lloc entre els anys 2006 i 2009, havent transcorregut amb escreix el termini general de 5 anys quan el Parlament insta, el mes de febrer de 2015, a la Sindicatura a completar l'Informe de Fiscalització 22/2014 en allò referent a les obres de construcció de l'Hospital Moisès Broggi a la recerca d'una suposada responsabilitat comptable, i aquesta inicia de nou la seva activitat fiscalitzadora.

Nogensmenys també hauria operat el termini de prescripció especial de 3 anys, si la Sindicatura en el seu Informe 29/2009 en el que no només va examinar l'exercici 2007 sinó que es va estendre fins el 2009 en la seva funció de control i fiscalització pel que fa a la contractació de les obres de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat, amb constant referència al contracte signat entre Sanitat Integral del Baix Llobregat, SLU i Sanibaix Construcció i Serveis, SA de 14 de març de 2008 (veure pàgines 42 i 43 de l'Informe 29/2009 i les observacions que consten al Capítol 5 de Conclusions que fan referència a la contractació del nou Hospital Comarcal –pàgines 52 i 53), hagués conclòs l'existència d'indis de responsabilitat comptable com els que suposadament se'n deduirien a criteri actual de la Sindicatura segons el seu Projecte d'Informe

de 2015 contra el qual es formulen les presents al·legacions, també hauria prescrit per haver transcorregut també amb escreix els tres anys del termini de prescripció especial.

Durant aquest període (des de que es van produir les conductes de les que suposadament es derivaria responsabilitat comptable –2006 a 2009– i des de l'examen de les mateixes sense deduir que existissin indicis d'aquesta responsabilitat –2009) no s'ha dut a terme cap actuació o procediment fiscalitzador, disciplinari, jurisdiccional o de qualsevol altra naturalesa que interrompi el termini de prescripció, amb o sense coneixement dels interessats presumptes responsables.

Per tot el que s'ha exposat, a la Sindicatura de Comptes

SOL·LICITO: Que admeti el present escrit d'al·legacions i, en els seus mèrits, tingui a bé modificar les conclusions del Projecte d'Informe 42/2015 sobre el qual versen, en el sentit de declarar la inexistència d'indicis de responsabilitat comptable en cap dels tres fets que s'assenyalen: interessos intercalars, finançament de l'obra i pagament d'interessos.

L'Hospitalet de Llobregat a 27 d'octubre de 2015.

Miquel Arrufat Vila
Gerent Consorci Sanitari Integral

Nota: Es detecta una errada per ball de conceptes al projecte d'informe quan se cita,

- La base del càlcul mensual inclou, a més de la periodificació de l'execució de l'obra, els percentatges del 13% del benefici industrial i del 6% de despeses generals, aplicats sobre aquelles quantitats.

Hauria de dir,

- La base del càlcul mensual inclou, a més de la periodificació de l'execució de l'obra, els percentatges del 6% del benefici industrial i del 13% de despeses generals, aplicats sobre aquelles quantitats.

5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. En aquest sentit, s'ha afegit una frase explicativa en l'apartat 2.5.c i s'han modificat els percentatges de l'apartat 2.5.b i, lleugerament, l'apartat 4.5.

La resta del text del projecte d'informe no s'ha modificat perquè s'entén que les al·legacions presentades són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

6. VOT PARTICULAR DEL SÍNDIC SR. JORDI PONS I NOVELL

En l'aprovació del present informe pel Ple de la Sindicatura el 15 de desembre de 2015, el síndic Sr. Jordi Pons i Novell, d'acord amb el que preveu l'article 12, apartats 2 i 3, de la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, va emetre el vot particular que figura a continuació.

El qui subscriu, Jordi Pons i Novell, síndic de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, en compliment del que estableix la normativa vigent, vota favorablement l'aprovació de l'informe *Hospital Comarcal del Baix Llobregat. Resolució 938/X del Parlament*.

Aquest informe de fiscalització té el seu origen en el punt tercer de la Resolució 938/X del Parlament de Catalunya (vegeu la pàgina 26 del *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya*, número 500, del 23 de febrer del 2015), que estableix el següent:

“El Parlament de Catalunya encomana a la Sindicatura de Comptes completar l'Informe de fiscalització 22/2014 en allò referent a les obres de construcció de l'hospital comarcal del Baix Llobregat Moisès Broggi, especialment amb relació a les irregularitats detectades per la Sindicatura de Comptes, en l'Informe de fiscalització 29/2009, en l'augment del preu del contracte d'obra sense cap justificació i en la inclusió d'interessos intercalars, que era contrària al plec de clàusules administratives, i també si del pagament de les dites quantitats no justificades se'n pot derivar una responsabilitat comptable.”

Mitjançant la presentació d'aquest vot particular, el síndic que el subscriu desitja fer constar que en l'aprovació de l'informe 29/2009, *Consorci Sanitari Integral, exercici 2007*, va emetre un vot particular en relació amb el tractament que es feia en l'informe de la contractació efectuada pel Consorci Sanitari Integral (CSI). En aquest vot particular s'assenyalava que tant en l'apartat 2.4 de l'informe com en les conclusions s'haurien d'haver fet constar de manera clara i explícita els tres aspectes que es reproduïen a continuació (vegeu les pàgines 82 i 83 de l'informe 29/2009 de la Sindicatura de Comptes de Catalunya):

“1. El CSI ha incomplert de manera reiterada, en l'adjudicació dels contractes analitzats, els principis de transparència, d'igualtat i de no discriminació, segons els quals els licitadors s'han de trobar en condicions d'igualtat al llarg de tot el procediment, el que implica que els criteris i condicions que regeixen cada contracte han de ser objecte d'una publicitat adequada per part de les entitats adjudicatadores.

2. Pel que fa a les modificacions, s'ha de tenir en compte que, tot i que la normativa contractual admet que l'objecte contractual pateixi variacions, si aquestes variacions alteren d'una forma substancial l'objecte inicial del contracte que es va licitar s'està produint un frau al principi de lliure concurrència, que és el principi més important de la contractació administrativa segons les directives comunitàries i la doctrina del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees (TJCE).

El TJCE en sentència de 29 d'abril de 2004, Assumpte Comissió / Succhi di frutta spa, entre altres, ha manifestat que l'entitat adjudicadora no està autoritzada a alterar el sistema general de licitació modificant unilateralment amb posterioritat a l'adjudicació alguna de les condicions essencials i, en particular, alguna clàusula que, si hagués figurat en l'anunci de licitació, hauria permès als licitadors presentar una oferta substancialment diferent.

Aquesta interpretació restrictiva sobre les modificacions contractuals ha estat recollida en nombrosos informes del Consell d'Estat (per exemple, en els informes 3063/1998 i 403/2006). D'altra banda, la Comissió Jurídica Assessora també va emetre dictàmens en aquest sentit (per exemple, els dictàmens 240/2003 i 225/2007), així com la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya (per exemple, en l'informe 2/2003) i la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Administració central (per exemple, en l'informe 18/2006).

En definitiva, el preu, les condicions financeres i els terminis són condicions essencials dels contractes que el CSI va modificar amb posterioritat a l'adjudicació, en especial en el cas de les obres del nou Hospital Comarcal del Baix Llobregat. Això comporta, com a mínim, un frau als principis de publicitat, lliure concurrència i igualtat d'oportunitats dels licitadors, principis que d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Suprem tenen caràcter normatiu i, per tant, d'obligat compliment en tots els procediments contractuals (veure, per exemple, les sentències de 22 de setembre de 1988 i d'11 de maig de 1999).

3. Així mateix, aquells contractes adjudicats pel CSI prescindint totalment i absolutament del procediment establert podrien ser contractes invàlids d'acord amb els articles 61 i 62 del Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques (TRLCAP), ja que es donen les circumstàncies previstes en l'article 62.1 de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú."

Jordi Pons i Novell
Síndic
Sindicatura de Comptes de Catalunya

